

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETSDAGARNA

MR
DAGARNA

LIVE från Uppsala Konsert & Kongress 19-21 april

I år sänder vi

DIGITALT

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER
- en fråga om var du bor?

»THE SHIFT«

ÖCKUPATION
Land rights

LANDSBYGD OCH STORSTAD
Landgrabbing

POLARISERING
Tillgänglighet

BOENDE FÖRST
HEMLÖSHET
HÄLSA

ÄGANDEKONCENTRATION
DISKRIMINERING
STATSLÖSHET
TRÅNGBODDHET
BOSTADSÅKTIVISM
RASISM
SOCIAL HOUSING
URBANISERING
BARNKONVENTIONEN
BOSTADSBRIST
SEGREGATION

KLIMATFLYKTINGAR
tvångsflyttningar

RENOVRÄKNINGAR

SKYDDAT BOENDE

JÄMLIKHET
Urfolks rätt till sin mark

Välkomna till digitala Mänskliga Rättighetsdagarna!

I december 2020 skulle Mänskliga Rättighetsdagarna ha hållits i Uppsala, på Uppsala Konsert & Kongress. Men som med så mycket annat under 2020 fick vi tänka om. Efter flera omtag hålls nu Mänskliga Rättighetsdagarna digitalt den 19-21 april. Tema för årets konferens är *Mänskliga Rättigheter – en fråga om var du bor?*

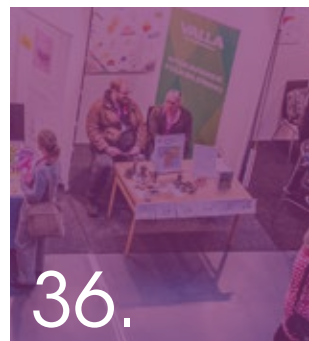
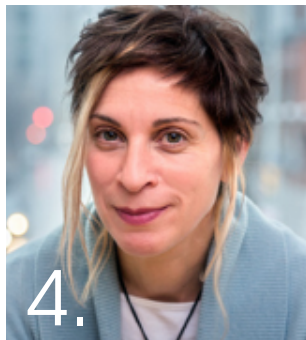
Vad innebär då en digitalisering av ett så stort och etablerat forum som Mänskliga Rättighetsdagarna? Mycket kommer självklart att vara annorlunda, men samtidigt är ambitionen att du som besökare ska känna igen dig. Precis som vanligt erbjuder vi årets främsta tillfälle för dig som vill ha fortbildning i mänskliga rättigheter. Precis som vanligt kommer du att kunna nätverka med hundratals organisationer och myndigheter som på olika vis arbetar med mänskliga rättigheter på det lokala, nationella eller globala planet. Visst kommer vi att sakna att ses, att ta en gemensam fika, att dela vår upplevelse och den där speciella nerven vid ett riktigt bra samtal med andra. Men samtidigt ser vi flera nya värden med det digitala mötet. Samtalen blir tillgängliga för dig som besökare under en längre tid. Du behöver inte tänka på schemakrockar eller hur du ska hinna jäkta mellan lokalerna. Du som hade haft svårt att ta dig till Uppsala kan delta från din hemort. Och – viktigt att komma ihåg – precis som vanligt är forumet en produkt av gemensamma ansträngningar. Det är alla ni besökare, utställare och programarrangörer som precis som vanligt skapar helheten och vi har stor tillit och tilltro till att ni klarar denna omställning. Vi gör det för att vi måste. Vi behöver arenor som Mänskliga Rättighetsdagarna för erfarenhetsutbyten, för ny kunskap och ny energi i vårt fortsatta arbete. Läs mer om det praktiska kring ditt deltagande på sida 34.

Lyfter vi blicken från de praktiska omständigheterna kring mötet kan vi konstatera att frågorna vi arbetar med är viktigare än någonsin. Krafter som utmanar de mänskliga rättigheterna växer sig starkare både på hemmaplan och globalt. Covid 19-pandemin i sig och hanteringen av pandemin har skapat nya utmaningar i sina svallvågor. Pandemin har också blottlagt och tydliggjort andra redan existerande utmaningar under sin framfart. Allt detta kommer självklart att synas i årets program. Läs mer om det på sida 19.

Planeringen inför Mänskliga Rättighetsdagarna i Uppsala, de som nu blir digitala, påbörjades redan 2018. Det förberedande arbetet och det lokala och regionala värdskapet har varit fantastiskt, och ett viktigt stöd i omställningen till det digitala. Vår ambition är att det ska synas och märkas att konferensen hålls i Uppsala, även om du som besökare kanske sitter hemma i favoritfåtöljen. I dialog med lokala värddar och partners sattes tidigt temat *Mänskliga rättigheter – en fråga om var du bor?* Frågorna som temat rymmer var aktuella och viktiga då, och har blivit än mer brännande idag. På vilket sätt hänger möjligheten att utöva sina mänskliga rättigheter ihop med var en bor? Mänskliga rättigheter är universella, och den plats du bor och lever ditt liv på ska inte vara avgörande för om dina grundläggande rättigheter uppfylls. Ändå ser vi idag stora skillnader i hur människors rättigheter respekteras, skyddas och förverkligas beroende på var i världen, var i landet eller var i staden de bor. Vad beror det på och hur byggs samhällen där alla kan åtnjuta sina mänskliga rättigheter? I den här tidningen kan du läsa mer om årets program, möta några av årets talare som Leilani Farha och Richard Wilkinson och ta del av en del av tips vi valt ut till olika yrkesgrupper. Programmet i sin helhet kan du ta del av [här](#).

Varmt välkomna till Mänskliga Rättighetsdagarna!
Caroline Matsson, projektledare

INNEHÅLL

- s. 4** **Möt årets huvudtalare:**
Leilani Farha lyfter rätten till bostad som en mänsklig rättighet
- s. 5** **Möt årets huvudtalare:**
Richard Wilkinson om sambanden mellan klass, ojämlikhet och hälsa
- s. 6** **Vad är segregation?**
Anders Kessling, direktör för Delmos, förklarar
- s. 7** **Temaspår »Rätten till bostad«:**
läs mer om social bostadspolitik, strukturell hemlöshet och diskriminering på bostadsmarknaden.
- s. 10** **MR-dagarna i Uppsala:**
ett digitalt evenemang med lokal förankring
- s. 15** **Globala MR-dagarna:**
Allt om Fredstorget och seminarieurval för dig som brinner för globala MR-frågor
- s. 19** **Mänskliga rättigheter och Covid-19:**
så påverkas arbetet för mänskliga rättigheter av pandemin
- s. 21** **Ny huvudarrangör:**
Amnesty International!
- s. 22** **Programtips för dig som är tjänsteperson i kommun, region och stat**
- s. 26** **MR-dagarna i klassrummet?**
Massor av programtips och fri entré för gymnasieklasser!
- s. 29** **Schemaöversikt.**
Kolla in hela programutbudet!
- s. 34** **Digitala MR-dagarna:**
så funkar det!
- s. 36** **Utställartorg**
- s. 38** **Praktisk information**

Anna Wigenmark:

Covid-19 effekter - en fråga om var du bor...

Om det finns något »gott« att säga om covid-19, så är det att viruset i alla fall är jämlikt. Det kan drabba alla oavsett vem man är.

När det nya viruset spred sig och blev till en pandemi, var det här en åsikt som ofta fördes fram. Trots att det fortfarande tycks vara mycket som vi inte vet om viruset, så vet vi idag att det här ett påstående som kräver lite mer nyansering. För i takt med att covid-19 dragit över världen och smittat över 10 miljoner människor, dödat fler än 2 miljoner (uppgifter 9 februari 2021) – så har även förståelsen av vem som drabbas ökat.

Viruset bryr sig kanske inte om vem det angriper – men vem som nås av information om hur man kan undvika smittan, som fysiskt har möjlighet att undvika smittan, vem som får den bästa behandlingen och vem som till slut får tillgång till vaccin – är faktorer som påverkar vem som blir sjuk.

Det har betydelse vem du är – och det har betydelse var du bor. Den behandling som f.d presidenten i USA, Donald Trump, fick – är knappast tillgänglig för gemene man i samma land, och det skydd som vi som kan jobba hemifrån skapar oss är knappast möjligt för flyktingarna i Lesbos att skaffa sig.

Principen om rättigheternas universalitet – att de gäller överallt och för alla – speglar tyvärr inte alltid det verkliga

utövandet. Var du bor har betydelse för hur du kan – och hur du tillåts - utöva dina rättigheter. Eftersom det är staten där du bor som ska garantera dig dina rättigheter – som är så kallad skyldighetsbärare – så har den politiska viljan, statskicket, ekonomin, fördelningspolitiken – synen på rättigheter hos den styrande makten, betydelse för om du i realiteten får gratis grundskoleutbildning, möjlighet att uttrycka dina åsikter eller om du får en rättvis rättegång eller just hälso- och sjukvård.

I grunden för en prövning av om ett land kränker människors rättigheter ligger principer som likhet inför lagen och diskrimineringsförbudet. Och när det handlar om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter – som exempelvis rätten till hälsa, då måste en stat visa att det har skett en stegvis förbättring för alla eller att försämringar inte bara drabbar redan underprivilegierade grupper. Kort sagt, en stat kan inte bara förbättra tillgången till hälsovård för en viss grupp – på bekostnad av en annan och sedan hänvisa till att pengarna inte räckte till alla...

Och det är staten – regeringen – som måste se till att alla i ett land kan utöva sina rättigheter. Den förlorar inte sitt ansvar bara för att det blivit delegerat – till en delstat, kommun, stadsdel, region.. Ändå kan din möjlighet att utöva dina rättigheter se olika ut – beroende på var i Sverige du bor. Men det borde inte ha det.

Det finns parallellt en internationell skyldighet att medverka till att människor runt om i världen också kan utöva sina rättigheter, även de ekonomiska och sociala. Som hälsa, mat, boende, grundutbildning mm. Kanske är vi i nord tyvärr bättre på att indirekt eller direkt orsaka bristerna av desamma.

Redan under senvåren 2020 bildades COVAX, ett globalt initiativ som skulle försäkra rättvis och jämlik distribuering av covid-vaccin. Den 21 januari 2021 konstaterade WHO-chefen Tedros Adhanom Ghebreyesus att 39 miljoner doser vaccin redan delats ut till de 49 rikaste länderna i världen. Och 25 till de fattigaste.

– 25 doser. Inte 25 miljoner förtydligande han.

Den rika delen av världen räknar nu med att dess befolkning ska vara helt vaccinerade under 2021. Det kommer att inte bara hjälpa människor från sjukdom, utan även åstadkomma ekonomisk upphämtning. De 84 fattigaste länderna i världen kommer däremot enligt en rapport från The Economist, få samma grad av immunisering först sent 2023 eller 2024. Eller inte alls.

Covid-19 må vara ett virus som kan fastna på vem som helst och utgången kan bli fruktansvärd, men om och hur svårt och länge du drabbas, fysiskt och ekonomiskt, det beror till slut väldigt mycket på var i världen du bor.

Mänskliga Rättighetsdagarna ...

har funnits sedan år 2000 och är Nordens viktigaste samlade mötesplats för frågor som rör mänskliga rättigheter, lokalt, nationellt och globalt. Konferensen äger rum årligen i olika städer för att bidra till utvecklingen av mänskliga rättigheter i Sverige och internationellt – här möts forskare, studenter, tjänstepersoner, aktivister, politiker och ideellt engagerade. Konferensen drivs helt utan vinstintresse och är ett samarbetsprojekt mellan elva organisationer: Bris, DemokratiAkademin, Diakonia, Fonden för mänskliga rättigheter, Föreningen Ordfront, Ibn Rushd studieförbund, Amnesty Sverige, Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet, Sensus studieförbund, Stiftelsen Friends och Svenska kyrkan.

Leilani Farha lyfter rätten till bostad som en mänsklig rättighet

Vi har fått följa hennes arbete för rätten till bostad i den prisbelönta dokumentären PUSH. Nu gästas Mänskliga Rättighetsdagarna av Leilani Farha, kanadensisk advokat, tidigare FN:s särskilda rapportör för rätten till adekvat bostad och grundare av den globala rörelsen, The Shift.

I Fredrik Gerttens dokumentär PUSH från 2019 fick vi följa Leilani Farha genom städer över hela världen. I dokumentären belyste och synade hon gentrifieringen och utförsäljningen av allmännyttan. En av städerna som hon besökte var Uppsala och stadsdelen Gottsunda, där så kallade »renovräkningar«, ett ord som syftar på fenomenet då hyreslägenheter renoveras och samtidigt får en så kraftigt höjd hyra, att hyresgäster har tvingats flytta då de inte längre har råd att bo kvar.

Dokumentären ger en glimt in i det allt annat än lätta arbete Farha driver i frågan om rätten till bostad. För fyra år sedan grundade hon, tillsammans med FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, organisationen United Cities and Local Governments (UCLG) och flera kommuner runt om i Nord.

– The Shift är ett bostadsinitiativ som jobbar enligt principen att bostäder ska vara en social tillgång, något som alla har råd med, inte en handelsvara, berättar Farha.

Stora städer som New York och Paris har redan anslutit sig. I Sverige blev Malmö den första staden att skriva under på. Farha har även varit ledande i att utveckla de globala standarderna för mänskliga rättigheter i relation till bostad och har tagit fram de första FN-riktlinjerna för införandet av rätten till bostad, i vilka det fastställs att rätten till bostad också innebär rätten till ett värdigt liv.

Leilani Farha på MR-dagarna:

Leilani Farha and the Shift

Time: Wednesday April 21st, 15:30 - 16:30

Organizer(s): Mänskliga Rättighetsdagarna

Rural and Indigenous Women rights - improved by peace agreement?

Time: Tuesday April 20th, 14:00 - 15:00

Organizer(s): MR-Fonden, Act Svenska Kyrkan, Diakonia och Colombiagruppen

THE SH/FT

#RIGHT2HOUSING

Den inre ojämlikheten

Richard Wilkinson, en av årets huvudtalare, har forskat om sambanden mellan klass, ojämlikhet och hälsa i fem decennier. Wilkinsons studier har bland annat visat att det i samhällen med stora inkomstskillnader förekommer mer sociala problem och ohälsa än i mer jämlika samhällen. I hans senaste bok, *Den inre ojämlikheten*, fokuserar han på de psykologiska effekterna av ojämlikhet. Det är också om detta han kommer att prata på MR-dagarna: hur ojämlikhet påverkar våra tankar, känslor och psyke, och hur kan vi motverka de effekterna.

Berätta kort om din senaste bok, *Den inre ojämlikheten*? Hur relaterar den till din tidigare bok, *Jämlikhetsanden*?

–Den handlar om de psykosociala effekterna av ojämlikheten. Ju större inkomstskillnaden och skillnaden i förmögenhet är mellan de rika och de fattiga, desto viktigare blir klass och status. Ojämlikheter ökar känslor av överordning och underordning och förståelsen att vissa människor är värda mer än andra. Om vi lever i samhällen där vissa människor verkar vara enormt viktiga och andra betraktas som nästan värdelösa, kommer vi inte bara att döma varandra mer utifrån status men också att känna oss själva mer osäkra kring hur andra ser på oss. Det här gör det sociala livet mer stressande och leder till att vi ser mer psykisk ohälsa i mer ojämlika samhällen.

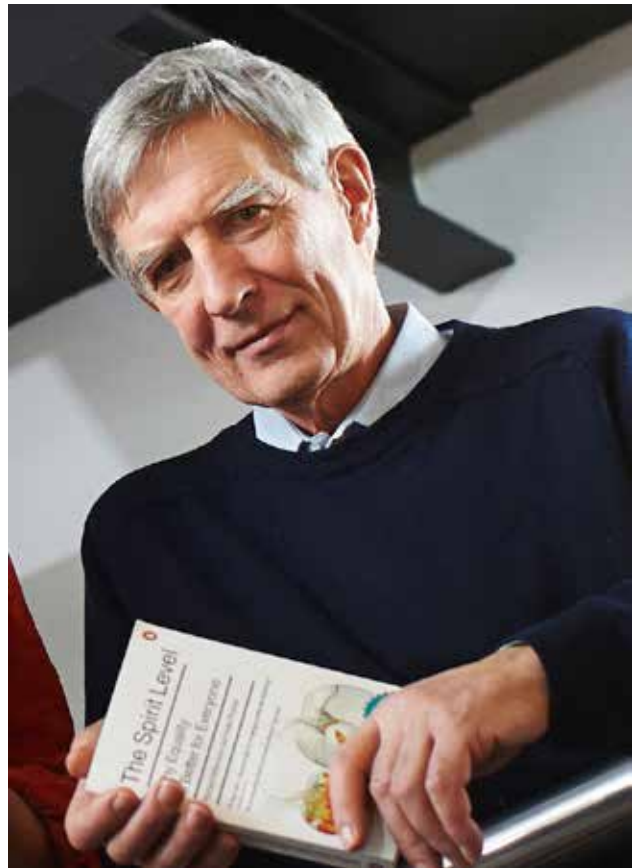
Det är nu i början av 2021 och vi är ett år in i arbetet med att bekämpa en global pandemi som har haft enorma och tragiska effekter för många människor samt drastiskt förändrat vår vardag. Även om pandemin är pågående och inte alls över, ser du några mönster i dess effekt i relation till din forskning?

–Jag tycker inte att de sociala determinanterna och sociala mönstren av Covid-19 är så olika andra sjukdomar – och människor med redan existerande former av ohälsa är i vilket fall som helst mer sårbara för Covid. Smittspridningen och dödligheten är högre bland de mindre välbärgade och mer ojämlika samhällen tenderar att prestera sämre. Folk är ofta förvånade över att Sverige har lidit så illa som det har och värre än de skandinaviska grannländerna. Det är mindre förvånande i kontexten av den enorma långsiktiga ökningen i inkomstojämlikhet i Sverige.

Hur kan en bättre förståelse av ojämlikhet och dess psykosociala effekter bidra till arbetet för att stärka och främja mänskliga rättigheter?

–Jag tänker att ojämlikhet är källan till många av de största hoten mot mänskliga rättigheter. När människor uppfattas som underlägsna, är de mer benägna att bli utnyttjade och förnekade sina rättigheter. Med mer ojämlikhet blir vi mer vårdslösa med varandras välmående och inför varandras lidande. Det blir lättare att ignorera fundamentala brister till exempel inom hälsa, utbildning och bostäder. Det tenderar också att främja främlingsfientlighet.

Text: Micael Wennbom & Mimmi Lounela

»Folk är ofta förvånade över att Sverige har lidit så illa som det har och värre än de skandinaviska grannländerna. Det är mindre förvånande i kontexten av den enorma långsiktiga ökningen i inkomstojämlikhet i Sverige.«

 The Inner Level: How more equal societies improve psychological wellbeing

Tuesday April 20th, 12:30 - 13:30

Organizer: The Swedish Forum for Human Rights/ Mänskliga Rättighetsdagarna

Hallå där

Anders Kessling, direktör för Delmos!

Under MR-dagarna den 19-21 april kommer ni att arrangera flera seminarier och synas med monter. Vad kommer ni att prata om?

- Vi kommer att prata med bland annat bostadsminister Per Bolund om de strukturer som bidrar till och upprätthåller segregationen, och vilka lösningar som finns för att arbeta för att minska och motverka segregation.

Segregationen påverkar hela samhället, samtidigt som segregationens konsekvenser slår olika mot olika grupper. Dessutom hänger boendesegregation tätt ihop med segregation inom andra områden, till exempel skolsegregation. Därför är det viktigt att se helheten och strukturerna i segregationens orsaker och konsekvenser.

Varför är boendesegregation ett viktigt ämne att belysa och på vilket sätt skulle ni säga att det hänger ihop med temat för årets forum? (mänskliga rättigheter - en fråga om var du bor?)

- Rätten till bostad är en grundläggande mänsklig rättighet och innebär så mycket mer än enbart tak över huvudet! Den är kopplad till frågor som rör segregation. Boendesegregation kan leda till att alla inte har likvärdiga förutsättningar och livschanser inom exempelvis andra viktiga rättighetsområden som skola, hälsa och demokratisk delaktighet. Det kallas grannskapseffekter.

Det innebär också att man har stora möjligheter att förändra helheten, genom att arbeta mot just boendesegregation. Genom att tänka in social hållbarhet i bostadspolitik och bostadsbyggande kan vi bryta segregationsmönster och stärka förutsättningarna för allas rätt till bostad.

Vilka åtgärder behövs för att den generella bostadspolitiken ska bli socialt hållbar och bidra till att bryta segregationen?

- För att bryta segregationen måste många olika aktörer, till exempel myndigheter, kommuner, regioner samt näringslivet, arbeta tillsammans för förändring. Det är viktigt att arbetet är långsiktigt, sker i samverkan mellan aktörerna och på både lokal, regional och nationell nivå.

Segregation handlar om många olika samhällsområden som hänger ihop och påverkar varandra. Därför är det viktigt att se över flera politikområden utifrån ett segregationsperspektiv: allt från bostadspolitik till skolpolitik.

Det går inte att bryta boendesegregation genom punktinsatser. Det är viktigt att se helheten, för att förstå hur det hänger ihop och arbeta långsiktigt. Man kan göra mycket för att bryta segregationen genom att till exempel knyta ihop olika områden med varandra, blanda olika grupper och göra sociala insatser under byggnationen, som att låta de boende i områdena vara delaktiga i processen.

Vad hoppas ni att er medverkan på MR-dagarna ska bidra med?

- Vi hoppas att ännu fler får upp ögonen för hur segregation påverkar hela samhället och människors förutsättningar, och hur segregationens konsekvenser och orsaker kan minskas och motverkas.

FOTOGRAF: ULRIKA PUDAS

»Rätten till bostad är en grundläggande mänsklig rättighet och innebär så mycket mer än enbart tak över huvudet!«

Segregation

- Segregation handlar om att människor lever och verkar separerade från varandra. Det kan handla om uppdelning utifrån socioekonomisk status, etnicitet eller demografi som ålder eller kön. Segregation kan också förekomma inom olika sakområden, till exempel skolsegregation eller segregation på arbetsmarknaden.
- Denna segregation innebär att det blir koncentrationer av människor med liknande bakgrund till exempel på arbetsmarknaden och i bostadsområden.
- Socioekonomisk segregation anses bäst förklara uppkomsten av segregationsmönster i Sverige. Socioekonomisk segregation betyder att människor som tillhör olika social-, inkomst- och yrkesgrupper lever sina liv skilda från varandra och därmed får olika förutsättningar.

Våren 2020 tillsatte regeringen en utredning om två delar i den sociala bostadspolitiken: uppgiftsfördelningen mellan stat och kommun, samt de bostadspolitiska verktyg som kommuner har för att hjälpa de hushåll som står längst ifrån bostadsmarknaden.

[Läs här](#)

DELMOS på MR-dagarna:

👉 Är en social bostadspolitik vägen till allas rätt till bostad?

Tid: Måndag 19 april, 16:00 - 17:00

Arrangeras av Delmos och Mänskliga Rättighetsdagarna

👉 Hur ser den socioekonomiska segregationen ut?

Tid: Tisdag 20 april, 14:00 - 15:00

👉 En demokrati för alla?

Tid: Onsdag 21 april, 14:00 - 15:00

De efterlyser en social bostadspolitik för allas rätt till bostad

Ökad segregation i städerna, strukturell hemlöshet, dyra nyproducerade lägenheter och svårigheter för stora grupper att få tillgång till bra och prisvärda bostäder. Det är bara några av de problem som i åratal har präglat den svenska bostadsmarknaden. Nu höjs röster för att skapa en socialt hållbar bostadspolitik som värnar om allas rätt till bostad.

Dominika Polanska, forskare vid Institutet för bostads- och urbanforskning vid Uppsala universitet.

– En social bostadspolitik är en politik som tar hänsyn till människorna, som är rättvis och inkluderande och som inte lämnar några grupper utanför. Det är en politik som värnar om allas rätt till ett gott boende till en rimlig kostnad, säger Dominika Polanska, forskare vid Institutet för bostads- och urbanforskning vid Uppsala universitet.

Frågan om hur vi i framtiden kan skapa en mer socialt hållbar bostadspolitik aktualiserades våren 2020, då regeringen beslutade att tillsätta en utredning kring ämnet. Bakgrunden är att den svenska bostadsmarknaden under lång tid har blivit alltmer segregerad och där stora grupper har svårt att ens få tillgång till bra bostäder. Utredningen som ska presenteras i november 2021, kommer bland annat se över hur kommunerna kan arbeta för att hjälpa de hushåll som har svårast att ta sig in på bostadsmarknaden och hur ansvarsfördelningen mellan stat och kommun ska se ut när det gäller att tillgodose invånarnas rätt till bostad.

Emma Ringqvist, förbundsordförande jagvillhabostad.nu

Dominika Polanska välkomnar utredningen och säger att det finns ett stort behov av att reformera dagens bostadspolitik.

– Sveriges bostadsmarknad är dysfunktionell och har varit det länge. Vi har en omfattande bostadsbrist i landet, och då främst en brist på bostäder till rimlig kostnad. Vi har även en stor bostadsjämlighet, där boendet speglar ekonomin tydligt och där vissa grupper utesluts från marknaden, bor osäkert, bor trångt och tvingas att flytta regelbundet. Var vi bor i städerna speglar även våra ekonomiska möjligheter och segregationen verkar bara fördjupas, säger hon.

Ett annat stort problem kopplat till rätten till bostad är den strukturella hemlösheten. På senare år har antalet hemlösa, som varken lider av missbruk eller psykisk sjukdom, ökat på flera håll i landet. I Stockholm utgör strukturellt hemlösa runt en fjärdedel av alla hemlösa, 660 av 2 400 personer. I Göteborg räknar man med att hälften av stadens 5 000 hemlösa tillhör denna grupp. Det är människor med låga inkomster som inte klarar

hyresvärdarnas krav, där alltför kvinnor, unga och personer med utländsk bakgrund hamnar i hemlöshet.

Emma Ringqvist, är förbundsordförande för jagvillhabostad.nu, ett ideellt förbund som organiserar unga bostadslösa i Sverige. Hon menar att det behövs ett omtag på hela den svenska bostadspolitiken för att komma tillrätta med problemen.

– Regeringen behöver ha ett bredare perspektiv i frågan och se vad kostnaderna är av att vi har brist på billiga bostäder i Sverige. Skatteavdrag och olika stöd och bidrag som kostar miljarder skulle kunna distribueras på ett smartare sätt för att få till fler bostäder som vanliga människor har råd med, säger hon och fortsätter:

– Det finns en anledning till att personer som jobbar med hemlöshet ofta säger »bostad först«. Bostaden är det första steget till att kunna leva ett fullgott, ansvarsfullt liv och vara en nyttig samhällsmedborgare, oavsett om du har missbruksproblem eller om du bara är en ung person som vill starta ditt vuxenliv.

Både Emma Ringqvist och Dominika Polanska framhäver att det främsta ansvaret för en förändrad bostadspolitik ligger hos staten och våra politiker – men menar också att man som privatperson kan göra mycket.

– Man kan skriva till sina kommunpolitiker och ge ett vittnesmål om hur det är att vara ung i sin kommun och ge förslag på vad man tycker att politikerna ska göra åt situationen. Om man riktigt brinner för frågan kan man engagera sig politiskt i sin kommun och driva frågan om bostadsbyggande, säger Emma Ringqvist.

– Det är just genom att synliggöra sin situation och försöka påverka politiker och andra makthavare som vi kan uppnå förändring. Det hjälper föga att sitta på sofflocket och beklaga sig över bostadspolitiken. Från historien vet vi att det är genom att agera tillsammans med andra i liknande situation som förändringen blir möjligt, säger Dominika Polanska.

Text: Sara Razi Ullah

Rätten till bostad på MR-dagarna:

Mänskliga Rättighetsdagarna i Uppsala den 19-21 april har temat »Mänskliga Rättigheter – en fråga om var du bor?«. Under dagarna anordnas ett antal programpunkter på temat rätten till bostad.

Dominika Polanska kan du höra i seminariet:

👉 **För en rättvis, stabil och inkluderande bostadspolitik- men hur?**

Tid: Måndag 19 april, 14:30 - 15:30

Regeringens utredning diskuteras i seminariet:

👉 **Är en social bostadspolitik vägen till allas rätt till bostad?**

Tid: Måndag 19 april, 16:00 - 17:00

En socialt hållbar bostadspolitik

En socialt hållbar bostadsförsörjning handlar om att använda bostadspolitiska verktyg på ett sätt som ger hushåll möjlighet att kunna skaffa en bostad som svarar mot deras behov samtidigt som boendesegregationen motverkas och förutsättningarna för jämlika uppväxt- och levnadsvillkor förbättras.

Strukturell hemlöshet är ett begrepp som syftar till hushåll utan social problematik som vänder sig till socialtjänsten för att få hjälp med sin boendesituation.

Källa: Regeringen

»Att inte ha ett hem skapar enorm stress«

Sophia Lövgren, strateg på Hyresgästföreningen, berättar om varför de deltar på årets MR-dagar – och diskuterar corona, boende och hemlöshet.

I ert seminarium kommer ni att prata om hur kris-situationer som exempelvis coronapandemin påverkar människor som inte har ett fast hem eller som är helt hemlösa. Varför har ni valt att lyfta detta ämne?

När samhället drabbas av en kris som påverkar så många människor, blir det tydligt att boendet från alla olika perspektiv är en grundläggande mänsklig rättighet. Det är i hemmet vi nu rekommenderas att isolera oss och det är i hemmet många av oss nu antas jobba, få socialt utbyte och för den delen bli friska. Att inte ha ett hem eller att ha ett för trångt hem skapar därför i dessa tider enorm stress och sårbarhet, och det måste finnas mer stödåtgärder som riktas mot dessa grupper.

Hur ser ni att pandemin påverkar de människor som står långt från bostadsmarknaden och/eller saknar ett hem?

De som står långt bort från bostadsmarknaden står troligtvis också långt borta eller ostadigt på arbetsmarknaden. Denna grupp riskerar att hamna allt längre bort från samhället, när samhället i stort står inför stora utmaningar. Det är också viktigt att se att detta påverkar även de som har ett hem, men ett otrött sådant. Brott i nära relationer tenderar alltid att öka vid högtider då alla är hemma längre perioder, och redan finns siffror som pekar på att detta sker även nu.

Vad kan vi lära av coronakrisen när det gäller allas rätt till boende?

Tyvärr tycks Januariavtalets beslut kring »fri hyressättning«, alltså marknadshyror på nybyggda hyresrätter, inte ändras. Detta samtidigt som det är tydligt att stora grupper av hyresgäster inte vill eller kan bo i en tvåa för tiotusen kronor i månaden. Rätten till ett hem behöver gå hand i hand med rätten att kunna ha en rimlig chans att försörja sig själv.

»Stanna hemma!« – Vilket hem? Corona och bostadsbristen

Tid: Tisdag 20 april, 15:30 - 16:30

Hallå där...

Anna Ericsson, utredare på Diskrimineringsombudsmannen!

Ni medverkar på Mänskliga Rättighetsdagarna den 19-21 april med hela tre seminarier. Ett av dem heter *Vad kan leda till diskriminering av bostadssökande?* Trots att det är förbjudet att diskriminera inom bostadsområdet förekommer diskriminering när hyresvärdar förmedlar bostäder. Kan du kort beskriva problemen?

– Rätten att inte bli diskriminerad är en grundläggande mänsklig rättighet. Hur och var en person bor påverkar hans tillgång till andra rättigheter, som till exempel utbildning, arbete och hälsa. Det är därför centralt – för både individen och samhället i stort – att alla har tillgång till bostadsmarknaden på lika villkor, utan diskriminering.

Diskriminering på bostadsmarknaden kan till exempel handla om att en hyresvärd tillämpar särskilda villkor för personer med funktionsnedsättning. Det kan också handla om att en bostadssökande nekas hyreskontrakt på grund av sin etniska tillhörighet, ålder eller sexuella läggning.

Det finns olika orsaker till diskriminering och risker för diskriminering. Ofta samverkar flera faktorer. Ett problem är att det utöver diskrimineringslagen finns få regleringar av hur förmedlingen av bostäder ska gå till. Hyresvärdar avgör alltså själva vilka krav de vill ställa på bostadssökande, så länge de inte diskriminerar någon. Det är dessutom sällan transparent eller förutsägbart vilka krav som ställs eller hur förmedlingen går till i praktiken. De här omständigheterna tillsammans, har vi sett, kan leda till diskriminering.

DO har utvecklat en digital guide som ska hjälpa hyresvärdar att förmedla bostäder utan risk för diskriminering. Guiden demonstreras under MR-dagarna, men kan du redan nu ge tips till nyfikna hyresvärdar?

– Med guiden vill vi ge vägledning till hyresvärdar om vad förbudet mot diskriminering innebär, konkreta exempel på vad som kan vara diskriminering och råd om hur de kan arbeta för att undvika risker att diskriminera. Det rör allt ifrån bemötande till turordningsregler.

Med hjälp av guiden vill vi stödja hyresvärdar i att själva fundera över hur de fördelar sina bostäder och vilka krav de ställer på bostadssökande. Hur går uthyrningen till? Hur tillämpas policyer och uthyrningskriterier? Och finns det uthyrningskriterier som skulle kunna vara diskriminerande?

Vad hoppas ni att besökarna tar med sig från er under MR-dagarna?

– Vi hoppas att fler ska känna till rätten att inte bli diskriminerad och att diskriminering på bostadsmarknaden inte är tillåten. Vi vill också öka kunskapen om vad som kan leda till diskriminering – och vad som är viktigt att se upp med. Förhoppningsvis bidrar vår medverkan också till att fler hyresvärdar får upp ögonen för vår nya digitala guide som de kan använda som stöd och hjälp för att förebygga diskriminering.

Själva ser vi fram emot att få ta del av deltagarnas tankar och frågor under våra seminarier. Vi hoppas också att många vill titta in och träffa oss i vår digitala monter.

☞ Kan insatser mot segregation leda till diskriminering?

Tid: Måndag 19 april, 13:00 - 14:00

☞ Så förmedlar du bostäder utan att diskriminera

Tid: Tisdag 20 april, 14:00 - 14:30

☞ Vad kan leda till diskriminering av bostadssökande?

Tid: Onsdag 21 april, 09:00 - 10:00

Mänskliga Rättighetsdagarna i Uppsala

Konferensen den 19-21 april må vara digital, men som besökare kommer du snabbt att se att den trots det är väl rotad i sin värdstad Uppsala. Här kan du läsa mer om arbetet med mänskliga rättigheter i Uppsala och hur staden och länet tar plats i den digitala miljön.

Mänskliga rättigheter ständigt på agendan

Kommunen axlar uppdraget att skapa förutsättningar för Uppsalaborna att leva, verka och bo. Att jobba för mänskliga rättigheter är därmed ett stående inslag på agendan.

Kommunfullmäktige i Uppsala beslutade att 2020 skulle vara ett temaår för mänskliga rättigheter med särskilt fokus på fred, demokrati och yttrandefrihet.

– Att jobba för de mänskliga rättigheterna är ett av målen i det politiskt beslutade kommunala styrdokumentet Mål och budget och backas upp av samtliga partier. Det ger kraft. Även lagar som socialtjänstlagen, skollagen, minoritetslagen och diskrimineringslagen styr kommunens arbete för mänskliga rättigheter. Genom att utse 2020 till ett temaår satte vi extra fokus på ett otroligt viktigt ämne och vi har tagit värdefulla steg framåt, säger Linda Eskilsson, kommunalråd (MP), ordförande i kulturnämnden och ansvarig politiker för frågor om mänskliga rättigheter.

Rätt håll

Arbetet handlar bland annat om att kommunens verksamheter ska fungera för alla oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion, trosuppfattning, sexuell läggning, könsidentitet eller funktionsnedsättning. Alla kommunanställda ansvarar för att kommunens invånare får sina rättigheter tillgodosedda, oavsett individuella förutsättningar.

– Vi är långt från i mål men det går åt rätt håll. En insats vi har gjort var våra introduktionsutbildningar för chefer och medarbetare i rättighetsbaserat arbetssätt 2018-2019, säger Linda Eskilsson.

Konkreta framsteg

Linda kan se flera konkreta framsteg när det gäller positiva förändringar med fokus på de mänskliga rättigheterna. Inför förändringar bjuder kommunen numera in berörda Uppsalabor tidigare i processen. Tidigare fanns en tendens att Uppsalaborna fick tycka till för sent. Nu är det mer en regel än ett undantag

att berörda målgrupper får möjlighet att tycka till redan i planeringsskedet.

– När vi till exempel skulle ta fram program för hur vi bäst kan stötta människor med funktionsnedsättning involverade vi målgruppen redan i utformningen av programmet. Förståelsen och resultatet blir så mycket bättre då, säger Linda.

Linda vill även lyfta ett givande samarbete med civilsamhället:

– Vi har till exempel fått med föreningslivet på temaåret för mänskliga rättigheter. De har mycket kontakt med Uppsalaborna vilket ger arbetet en extra skjuts, säger Linda Eskilsson.

Gå i fronten

Kommunen har förstås även en viktig roll som arbetsgivare när det gäller mänskliga rättigheter.

– Vi ska till exempel gå i fronten när det gäller att anställa personer med funktionsnedsättning. Hur vi uttrycker oss påverkar också demokratin, säger Linda.

– Texter som är fulla av byråkratiska ord skapar fler frågor än svar samt utanförskap. Den som inte kan tillgodogöra sig vad vi skriver och säger har svårt att både delta i en diskussion och att följa en uppmaning på en skylt. Att skriva så att alla förstår är helt enkelt viktigt för demokratin. Målet är därför att alla offentliga texter ska klarspråksgranskas, fortätter Linda..

Tillgänglig information är ett av fokusområdena i den handlingsplan för mänskliga rättigheter som beslutades om 2020. I handlingsplanen finns också ett kapitel specifikt om nationella minoritetsrättigheter. Bland annat ska en kartläggning av språkkompetens genomföras bland kommunens medarbetare för att säkerställa att kommunen kan erbjuda

FOTO: THERÉSE LARSSON

Linda Eskilsson, kommunalråd (MP), ordförande i kulturnämnden och ansvarig politiker för frågor om mänskliga rättigheter.

service på de nationella minoritetsspråken.

Har du känt dig diskriminerad?

– Ja, jag blev bortvald i en rekrytering med argumentet att jag som nybliven mamma borde satsa på föräldraskapet istället. Jag minns den jobbiga känslan och ser upplevelsen som en bra erfarenhet i mitt nuvarande uppdrag, säger Linda.

Uppsala kommun är en av de lokala värdarna till Mänskliga Rättighetsdagarna. Vill du veta mer om Uppsala kommuns arbete för de mänskliga rättigheterna? Sök på mänskliga rättigheter på uppsala.se.

Mänskliga Rättighetsdagarna – ett samverkansprojekt

Initiativ till att bjuda in Mänskliga Rättighetsdagarna till Uppsala togs av Uppsala kommun, Region Uppsala och Uppsala universitet. Dessa tre lokala värdar har, tillsammans med Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsbildningsförbundet, Lokal överenskommelse med föreningslivet (LÖK), Sensus studieförbund, Ibn Rushd studieförbund, Svenska kyrkan, Amnesty, Esmeralda, Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, SIU och Funktionsrätt Uppsala bildat en lokal arbetsgrupp för MR-dagarna. Gruppen har under 3 års tid arbetat med att förankra Mänskliga Rättighetsdagarna lokalt.

Ännu mer Uppsala!

Vill du uppleva ännu mer Uppsala? Besök då Destination Uppsala i den digitala konferenslobbyn! Här hittar du guiderna, sevärdheterna och upplevelsorna du inte får missa. Dessutom har de sammanställt en massa digitalt tillgängliga upplevelser så att du kan gå på konsert medan du lunchar, ta en pausfika i Botaniska trädgården, eller varför inte gå på Reggae-festival eller Kulturens Karneval som avrundning på dagen? I montern kan du också få mer information om hur du genom kostnadsfri hjälp av Uppsala Convention Bureau enkelt kan arrangera möten och evenemang i Uppsala. Gör ett besök så berättar de mer!

MR-dörren

-en liten dörr som öppnar upp för stora konversationer

Med start i mitten av mars så kommer det att dyka upp en del ovanliga inslag i gatumiljön i Uppsala. Ett antal miniatyrdörrar kommer att slås upp – till vad eller vem de leder får du se då. Även du som inte bor i Uppsala är välkommen att knacka på: MR-dörren är en både digital och fysisk kampanj som tar plats på Instagram och i det offentliga rummet i Uppsala. Syftet är att belysa konferensens tema: Mänskliga rättigheter – en fråga om var du bor?

BILD: TINYDOORSATL.COM

Hallå där

Emma Lennhammer, Uppsala universitet!

Uppsala universitet är en av tre värdar för Mänskliga Rättighetsdagarna i Uppsala. Ni har ett särskilt regeringsuppdrag att utbilda tjänstepersoner vid statliga myndigheter i mänskliga rättigheter. Vad innebär det?

– Det är ett uppdrag som Uppsala universitet har haft sedan 2014 med bakgrunden i den kritik som Sverige har fått från FN gällande de mänskliga rättigheternas efterlevnad. Syftet är kompetenshöjande – att tjänstepersoner vid statliga myndigheter ska få ökad kunskap om och förståelse för deras roll som ansvarsbärare i mänsklig-rättsfrågor – och att skyddet för de mänskliga rättigheterna i Sverige i förlängningen stärks. Konkret innebär det vi genomför olika utbildningsinsatser om mänskliga rättigheter som specifikt vänder sig till målgruppen. Vi erbjuder bland annat en tredagars grundutbildning i mänskliga rättigheter, kortare tematiska utbildningar samt skraddarsydda verksamhetsanpassade utbildningar. Tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) driver vi också en webbaserad introduktionskurs. Samtliga utbildningar är givetvis konstadsfria!

Det låter spännande! Hur kan man ta del av era utbildningar?

– Vår webbutbildning är alltid tillgänglig och vi har grundkurser som löper regelbundet under året. Är man som statlig myndighet intresserad av en verksamhetsanpassad utbildning är man välkommen att kontakta oss! Våra utbildningar brukar vara uppskattade och leda till intressanta diskussioner och kontaktskapande. Mer information, samt vår webbutbildning, finns på mr-forum.se.

Uppsala universitet håller hela fyra seminarier i egen regi i årets program och forskare knutna till universitetet medverkar därtill som panellister ytterligare ett antal. Vad hoppas ni få ut av dagarna?

– Vi ser fram emot ett fantastiskt kunskapsutbyte och kontaktskapande! Vi bidrar med seminarier som rör frågor kring rätten till bostad, demokrati, rasismens normalisering, samt välfärd på lokal nivå. Årets tema är både brett och aktuellt, och vi hoppas att de många aspekter som kommer lyftas avseende respekten för mänskliga rättigheter leder till fruktbara samtal och idéer. Vi hoppas givetvis också att ännu fler får upp ögonen för vårt regeringsuppdrag och de utbildningar som vi erbjuder.

Ett av seminarierna har rubriken *Demokrati och mänskliga rättigheter – en konflikt?* Vill ni berätta mer om vad en besökare kan få ta del av?

– Under seminariet medverkar två framstående Uppsala-forskare, Elena Namli som är professor i teologisk etik och Sofia Näsström som är professor i statsvetenskap. Fokus kommer att ligga på hur normaliseringen av populism och relaterade former av nationalism påverkar institutioner och praktiker i Europa. Frågor om demokrati, demokratisyner och minoriteteters och individers rättigheter kommer att belysas i ljuset av detta. Vilka strategier krävs för att främja en demokrati som respekterar allas lika värde? Vi ser fram emot en viktig och fruktbar diskussion!

Demokrati och mänskliga rättigheter – en konflikt?

Tid: Måndag 19 april, 13:00 - 14:00

Mänskliga rättigheter och rasismens normalisering

Tid: Tisdag 20 april, 10:30 - 11:00

Mänskliga rättigheter och välfärd i det lokala

Tid: Tisdag 20 april, 15:30 - 16:30

Representerad eller upplevd?

Tid: Onsdag 21 april, 12:30 - 13:00

Hallå där...

Hyra Tahiraj, Regional samordnare för mänskliga rättigheter vid Länsstyrelsen Uppsala län!

På årets Mänskliga Rättighetsdagar medverkar Länsstyrelsen i Uppsala med två seminarier. Ett av dem heter *Vräkta barnfamiljer och strukturell hemlöshet - vad gör vi?*. Vilka är de huvudsakliga utmaningarna för förverkligandet av barns rätt till bostad i Uppsala län?

– Barnkonventionen är lag i Sverige och gäller alla barn. Stat och kommun har ett särskilt ansvar för att säkerställa att barn får det stöd, skydd och trygghet som de har rätt till. Artikel 27 i Barnkonventionen belyser barns rätt till den levnadsstandard som krävs för den fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utvecklingen, inkluderat rätten till bostad.

Den främsta utmaningen i Uppsala län för att säkerställa barnets rätt till bostad med en skälig levnadsstandard är den strukturella problematiken med brist på bostäder och avsaknaden av billiga hyresrätter för de mest utsatta grupperna i samhället. Länsstyrelsen i Uppsala verkar för barns rätt till bostad i Uppsala län och säkerställer att barnrättsperspektivet lyfts där det är relevant.

Hur arbetar Länsstyrelsen med detta?

– Länsstyrelserna har fått i uppdrag från regeringen att stötta kommunerna i att motverka vräkningar av barnfamiljer. I en nationell samverkan har ett filmat utbildningsmaterial tagits fram som syftar till att bistå med information och kunskap om det vräkningsförebyggande arbetet. Medverkar i filmen gör bostadsminister Per Bolund, Göteborgs Stad, Kronofogdemyndigheten, Rädda Barnen och Bostaden i Umeå. Genom filmen sprids också det metodstöd som länsstyrelserna i Norrbotten, Västernorrland och Västerbotten tagit fram.

Under hösten 2020 bildade Länsstyrelsen Uppsala län nätverket för bostadsförsörjning. Vid mötet i december 2020 hade länsstyrelsen ett särskilt fokus på barnperspektivet.

Årligen gör länsstyrelserna en analys av regional bostadsmarknad (bostadsmarknadsanalys) i vilken bland annat barnrättsperspektivet lyfts. Kommunernas enkätsvar i Boverkets bostadsmarknadsenkät utgör ett viktigt underlag för bostadsmarknadsanalysen. Länsstyrelsen har i uppdrag att stödja kommunerna i arbetet med att besvara frågorna samt att kvalitetssäkra kommunernas inrapporterade svar. Det görs bland annat genom möten mellan kommunerna och länsstyrelsen där kommunernas svar diskuteras. Mötena ger möjlighet till insyn i hur kommunerna arbetar vräkningsförebyggande och med barns möjligheter till boende. Samtidigt förs dialog kring framgångar och utmaningar samt vägen framåt.

Lärdomar är bland annat att fortsatt satsa på förebyggande åtgärder. Det systematiska arbetet med att integrera barnkonventionen i kommunernas verksamheter utgör en viktig del. Länsstyrelsen Uppsala län arrangerar också årligen en regional bostadskonferens inom vilken barnrättsperspektivet ryms.

Vräkta barnfamiljer och strukturell hemlöshet - vad gör vi?

Tid: Onsdag 21 april, 09:00 - 10:00

Diskriminering av romer på bostadsmarknaden

Tid: Onsdag 21 april, 10:30 - 11:30

Anordnas tillsammans med Uppsala kommun och Boverket

En region för alla

Hallå där Caroline Strömbäck, Region Uppsala!

Region Uppsala är en av tre värdar för Mänskliga Rättighetsdagarna. Varför är ni det? Och vad hoppas ni få ut av dagarna?

– Region Uppsala jobbar mycket aktivt med hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030 och de mänskliga rättigheterna är en grund för det arbetet. I länets regionala utvecklingsstrategi är ett av utvecklingsmålen En region för alla där målen fokuserar på att lyfta fram och utveckla ett samhälle som ger ett gott liv, med öppna och inkluderande miljöer och att vara värd på MR-dagarna gör att det blir ett särskilt fokus på dessa viktiga frågor.

Under de här dagarna ger det oss möjlighet att dela med oss av vår kunskap och erfarenhet och samtidigt få möjlighet att ta del av många goda exempel och höja vår egen kompetens. Det ser vi fram emot.

På Mänskliga Rättighetsdagarna den 19-21 april medverkar ni med en digital monter och fyra seminarier. Ett av seminarierna har rubriken *Hälsa som strategi!* Vad handlar det om?

– Region Uppsala arbetar för en god och jämlik hälsa vilket innefattar många delar men att arbeta förebyggande med hälsa, att anpassa vård efter behov och öka tillgängligheten för alla är några exempel på god och jämlik hälsa. På vårt seminarium Hälsa som strategi i Uppsala län berättar vi om en pilotstudie med hälsofrämjande och hälsoutvecklande insatser nära invånarna. De hälsofrämjande insatserna innebär stöd till invånare vid livsstilsrelaterade problem. Det kan gälla olika sorters insatser inom områdena fysisk aktivitet, riskbruk av alkohol, tobak, matvanor, stress och sömnvanor. Vi får höra om pilotstudien där hälsofrämjande insatser har genomförts till grupper av invånare ute i samhället - där de befinner sig. För att identifiera behov om insatser genomförs behovsbedömningar utifrån befintliga hälsodata samt utifrån dialog kring behov med medarbetare inom hälso- och sjukvården samt kommunala verksamheter. Om det arbetet berättar vi också.

Pilotstudien sker inom ramen för det stora omställningsarbetet för en Effektiv och nära vård 2030 som fullmäktige fattade beslut om 2018. Effektiv och nära vård innebär bland annat att Region Uppsala tillsammans med länets kommuner gör ett länsövergripande arbete för att få ett hälsosystem som är likvärdigt för länets invånare och långsiktigt hållbart utifrån målen om hälsa och minskad ojämlikhet i Agenda 2030. Det kommer Åsa Himmelsköld som är programchef för en Effektiv och nära vård 2030 att berätta om.

Det kommer bli ett intressant seminarium och vi ser fram emot diskussion och inspel i ämnet för vår fortsatta utvecklingsresa.

Hälsa som strategi i Uppsala län

Tid Onsdag 21 april, 09:00 - 10:00

Boendesegregationen i Sverige – Delmos på MR-dagarna!

Hur ser segregationens utveckling i Sverige ut? Hur kan dagens bostadspolitik reformeras så att allas grundläggande rättigheter respekteras? Och hur kan demokratin göras mer jämlik? Missa inte Delegationen mot segregation (Delmos) seminarier på MR-dagarna. Och möt oss i vår digitala monter!

Är en social bostadspolitik vägen till allas rätt till bostad?

Seminarium i samarbete med MR-dagarna.

Medverkande: Per Bolund, finansmarknads- och bostadsminister, Anders Sjelvgren, generaldirektör Boverket, Anders Kessling, direktör Delegationen mot segregation, Martin Grander, bostads- och urbanforskare.

FOTO: KRISTIAN BOHL/
REGERINGSKANSLIET

Per Bolund.

Måndag 19 april kl. 16.00–17.00.

FOTO: PRESSBILD

Linnea Lindquist.

Hur ser den socioekonomiska segregationen ut?

Seminarium om segregationens utveckling i Sverige.

Medverkande: Roger Andersson, professor i kulturgeografi, Anders Kessling, direktör Delegationen mot segregation, Linnea Lindquist, rektor och skoldebattör Hammarkullsskolan i Göteborg.

Tisdag 20 april kl. 14.00–15.00.

En demokrati för alla?

Seminarium om Delmos rapport om demokratiskt deltagande och segregation.

Medverkande: Ahmed Abdirahman, grundare av Järvaveckan, Jesper Bornlinder Thiborg, analytiker Delegationen mot segregation med flera.

Onsdag 21 april kl. 14.00–15.00.

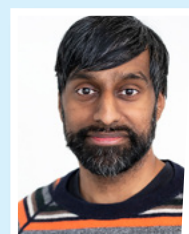

FOTO: ULRIKA PUDAS

Jesper Bornlinder
Thiborg.

DELEGATIONEN
MOT SEGREGATION

Delegationen mot segregation (Delmos) har till uppgift att främja samverkan, bygga och sprida kunskap och ge ekonomiskt stöd, så att insatserna mot segregation får bättre effekt. Det långsiktiga målet är att motverka strukturella orsaker till segregation och förbättra situationen i områden med socioekonomiska utmaningar.

Skapa en tryggare skola tillsammans med elever

Många elever går varje dag till skolan med en stor klump i magen. För att elever ska trivas, ha studiemotivation och nå sina mål behöver de känna sig trygga i skolan.

Det finns många faktorer som påverkar trivseln och tryggheten i skolan och en viktig förutsättning är utformningen av lokalerna. Ett exempel är korridorer och skolgårdar där många elever samlas och där det är svårt att själv påverka vem man möter. Ett annat exempel är dålig ljudmiljö i matsalen som ökar stressen och påverkar trivseln negativt. En lösning kan vara att dela upp platserna i flera avgränsade delar, men även att ha en bättre planerad vuxennärvaro för ökad trygghet.

Bra läge att göra skillnad

Många skolor från 50- och 60-talen börjar bli slitna och barnkullarna har blivit allt större. De närmaste åren kommer många nya skolor att byggas och andra moderniseras. Det är nu ett utmärkt tillfälle för kommuner att göra skillnad och på ett konkret sätt arbeta med social hållbarhet inom Agenda 2030 som lyfter vikten av en trygg och inkluderande utbildning.

Det här innebär att det nu finns goda möjligheter för kommuner att redan i planeringsfasen skapa en tryggare skola från början i sin roll som beställare.

Undersökningar visar att många elever känner sig otrygga i skolan och att elever med funktionsnedsättning känner sig extra otrygga. Det finns i genomsnitt två barn i varje klass med någon form

av funktionsnedsättning och studier visar att synen på skolan är mer negativ när det handlar om trivseln i skolan än bland andra elever. Ofta har barn med funktionsnedsättning också större behov än andra elever av exempelvis avskildhet, återhämtning eller förutsägbarhet.

Låt elever tycka till

När kommuner ska bygga nya skolor eller modernisera äldre är det bra att fråga eleverna själva hur de upplever skolmiljön. Ett effektivt sätt är dessutom att fråga de som känner sig mest otrygga för att utveckla kunskap om hur tryggheten i skolan kan öka för alla. Detta är också i linje med Barnkonventionen som ställer krav på att barn och unga ska involveras i frågor som berör dem. Ett sätt kan vara genom trygghetsvandringar som är en etablerad metod för dialog som kommuner använder för att identifiera och förändra otrygga platser i offentliga miljöer.

Det finns en föreställning om att elever inte vill vara med och påverka utformningen av skolan, men det stämmer inte. Eleverna sitter på mycket värdefull kunskap och kompetens och de vill vara med och utveckla skolan. De gillar att få utrymme och dela med sig av sina erfarenheter och kunskaper. Att involvera elever bidrar dessutom till att bibehålla deras engagemang och motivation.

Välkommen till Globala MR-dagarna & Fredstorget i ny tappning!

Precis som vanligt bjuder Mänskliga Rättighetsdagarna på ett digert program för dig som är intresserad av globala människorättsfrågor. Testa att sortera fram ett programurval genom att använda taggen »globala scenen« och planera in ett besök på digitala Fredstorget. Här kan du som vanligt möta utställande organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter, fred och säkerhet. Men årets digitala möte bjuder också på en del spännande nyheter att spana in. Hoppas att vi ses!

Pris i mänskliga rättigheter

Vårens Mänskliga Rättighetsdagar bjuder på ett kärt återbesök.

Per Anger-priset, ett pris som årligen delas ut av Forum för levande historia på uppdrag av regeringen till någon som gjort stora humanitära och demokratifrämjande insatser, är åter en del av programmet på Mänskliga Rättighetsdagarna! Som besökare kan du delta vid den digitala prisceremonin där pristagaren under högtidliga former tar emot sitt pris av kultur- och demokratiminister Amanda Lind. Vill du lära känna årets pristagare lite närmare är ett hett tips att logga in och lyssna då hen gästar MR-dagarnas livestudio och pratar om sitt arbete med Josette Bushell Mingo.

FOTO: PRIVAT

Per Anger var en svensk diplomat som under andra världskriget räddade ungerska judar undan Förintelsen.

 Prisutdelning Per Anger-priset

Tid: Onsdag 21 april, 15:30 - 16:30

 Invigningsprogram

Tid: Måndag 19 april, 10:00-12:00

FREDSTORGET

FOTO: KRISTIAN POHL/REGERINGSKANSLIET

Hallå där...

Alex Brekke, generalsekreterare på Amazon Watch, som arrangerar ett seminarium om hur urfolken i Amazonas bekämpar klimatförändringarna och bevarar den biologiska mångfalden.

På vilket sätt kan urfolken bidra till klimatkampen?

Urfolken representerar cirka fyra procent av jordens befolkning, men de skyddar 80 procent av världens biologiska mångfald. Naturområden där urfolken har fått möjligheten att behålla kontrollen är mer bevarade än till och med naturreservat och nationalparker. Urfolken i Amazonas har förvaltat regnskogen i tusentals år, men idag stjälar multinationella företag deras territorier för industriell utvinning med hjälp av korrupta regeringar. Om urfolken återfår makten över sina territorier skyddas och bevaras den biologiska mångfalden automatiskt.

Ni beskriver att urfolkens kamp för att försvara sina mänskliga rättigheter också är en kamp för att försvara klimatet - hur då?

I Amazonas är regnskogen urfolkens hem, det är där de har bott i många generationer. Det finns ingen människa i Sverige som skulle tillåta någon att komma in i deras lägenhet eller hus och dumpade giftigt avfall eller började hugga ned väggarna. Ingen skulle dessutom i Sverige ha rätten att vräka någon från deras bostad för egen finansiell vinning. I Amazonas sker tyvärr detta regelbundet.

I Amazonas finns ungefär fyrahundra olika grupper av urfolk som är beroende av regnskogen för sin överlevnad. Hur ser organiseringen och mobiliseringen ut bland dem för att protestera mot avverkning och exploatering?

För länge sen kämpade många urfolksgrupper ensamt utan vetskap om att exakt samma sak skedde i andra delar av Amazonas och ute i världen. Så är inte längre fallet. Urfolken själva är enormt engagerade och det är inte så konstigt. De kämpar för sina hem, sin kultur, sin överlevnad. Många lokala organisationer har skapats och de samarbetar ofta över länders gränser, men det

finns också utmaningar. Eftersom urfolken har organiserat sig så har också motattacker av korrupta regeringar ökat. Urfolkens organisationer har utsatts för terroriststämpel eller klassificerats som illegala verksamheter, allt för att försöka få dem att ge upp. Trots alla motgångar är urfolkens mobilisering deras starkaste vapen och det är häftigt att se möten där urfolk från olika delar av världen strålar samman för att kämpa för samma sak. Vi måste alla stödja denna kamp.

Hur kan vi lära av den kamp som urfolken för när det gäller att bevara biologisk mångfald och rädda klimatet?

Att naturen lever och är medveten, och att den skall behandlas med samma respekt och kärlek som vi bör behandla varandra. För många i västvärlden kan detta kännas som ett främmande perspektiv, men vi har inte råd att fortsätta tro att naturen är en tom mekanisk maskin. Det stämmer helt enkelt inte. Det finns enormt mycket att lära av urfolken och vi som organisation arbetar alltid med de lösningar urfolken har att erbjuda istället för att hitta på våra egna.

Vad hoppas ni att er medverkan på MR-dagarna ska bidra med?

Till en ökad förståelse för urfolkens roll i klimatkampen och att allmänheten ska inse att det sker enorma brott mot mänskliga rättigheter i Amazonas, men även överallt i världen där det finns urfolk. Vi måste inse att urfolken har samma status och samma rättigheter som precis alla andra människor, men den stora skillnaden är att om urfolkens rättigheter respekteras så får världen också en bevarad biologisk mångfald.

Urfolkens roll i klimatkampen

Tid: Tisdag 20 april, 09:00 - 10:00

Globala tips:

Megastäder, mark och makt - och kampen för värdiga bostäder

Tid: Måndag 19 april 13:00 - 14:00
Arrangör(er): We Effect

Where you live and who you are determines climate crisis effect

Tid: Monday April 19th 14:30 - 15:30
Organizer(s): Act Svenska kyrkan

Vi och de andra - rättighet och möjlighet i Israel/Palestina

Tid: Tisdag 20 april 09:00 - 09:30
Arrangör(er): Studieförbundet Bilda

This place has meaning: Heritage a method for changing communities"

Tid: Wednesday April 21st 12:30-13:30

Humanium Metal - turning guns into peace

Tid: Tuesday April 20th 11:00 - 11:30
Organizer(s): IM, Individuell Människohjälpl

Rural and Indigenous Women rights - improved by peace agreement?

Tid: Tuesday April 20th 14:00 - 15:00
Organizer(s): MIR-Fonden, Act Svenska Kyrkan, Diakonia och Colombiagruppen

How does climate change impact on gender equality?

Tid: Onsdag 21 april 13:30 - 14:00
Organizer(s): Diakonia

Varför måste vi kunna något om religion i utvecklingsarbete?

Tid: Onsdag 21 april 14:00 - 14:30
Arrangör(er): Svenska Missionsrådet och Islamic relief

Living under occupation - two perspectives from Western Sahara

Tid: Wednesday April 21st 14:00 - 15:00
Organizer(s): Emmaus Stockholm

Ways to promote women's participation in political processes

Tid: Wednesday April 21st 15:30 - 16:30
Organizer(s): Svenska FN-förbundet

»Vi hoppas att åhörarna ska få kunskap om hur central rätten till bostad är för en globalt hållbar utveckling.«

2050 beräknas 70 procent av jordens befolkning bo i städer. Under MR-dagarna anordnar We Effect ett seminarium om vilka utmaningar som följer av urbaniseringen och hur rätten till bostad kan säkerställas i framtiden. Nina Larrea, regionchef i Asien, berättar.

– Urbaniseringen beror på att arbetstillfällena och marktillgång försvinner på landsbygden. Samtidigt har mark och bostäder blivit hårdvaluta i städer och en marknadsfråga som styrs av finansiella krafter. Bostäder för människor med små eller inga tillgångar är helt enkelt inte en lönsam affär. Sociala bostadsprogram prioriteras inte och bostäder för fattiga byggs i områden med dåliga kommunikationer; de saknar vatten och avlopp, arbetstillfällena, skolor och grönområden för ett värdigt liv. Det skapar en ond cirkel där människor hamnar i den informella ekonomin och inte kommer in på bostadsmarknaden.

Ni beskriver att kvinnor och flickor drabbas extra hårt till följd av bristen på värdiga bostäder i städerna. Varför då?

– En bostad är en förutsättning för andra rättigheter. Det är att ha en dörr att låsa om sig, där en kan sköta sin hygien med rinnande vatten, odla en köksträdgård för eget bruk, tvätta kläder, laga mat och göra läxor vid ett bord i lugn och ro. Detta är faktorer som påverkar kvinnor och flickor mer än män och pojkar eftersom ojämlikhet gör dem ansvariga för hushållet. Fattigdom är också grogrund för våld mot kvinnor.

Hur kan vi ta oss an utmaningarna som följer av urbanisering och bygga en hållbar vision för rätten till bostäder?

– Rätten till bostad är avgörande för att bekämpa fattigdom och orättvisor. I dag lever 1,8 miljarder människor utan en värdig bostad. Det behövs diskussion om hur vi vill leva i framtiden. Det handlar inte bara om själva bostaden utan också om hållbara levnadsförhållanden. Värdiga bostäder behövs också på landsbygden tillsammans med infrastruktur och arbetstillfällena. Under coronakrisen har vi sett hur människor flyttar tillbaka till landsbygden för att åtminstone bruka jord i liten skala, istället för att svälta i städerna. Miljövänligt byggande är också en viktig faktor för att stävja miljöförstörelse och klimatförändringar.

Vad hoppas ni att ert seminarium ska bidra med?

– Vi hoppas att deltagarna och åhörarna ska få kunskap om hur central rätten till bostad är för en globalt hållbar utveckling, hur vi och våra partners arbetar för värdiga bostäder ute i världen och även tillsammans med våra medlemsorganisationer här i Sverige. Förhoppningsvis skapar vi också kunskap om vad utvecklingsamarbete kan leda till och bidrar till en positiv syn på bistånd på olika områden.

Megastäder, mark och makt - och kampen för värdiga bostäder

Tid: Måndag 19 april, 13:00 - 14:00

Hallå där Svenska kyrkan!

På Mänskliga Rättighetsdagarna arrangerar Svenska kyrkan ett stort antal programpunkter. Ni har också en monter där besökarna kan videochatta med representanter för kyrkan och hämta mer information. Ett av era seminarier heter »Where you live and who you are determines climate crisis effect«. Vad kommer ni att prata om där?

– Vi kommer att få lyssna till Act Svenska kyrkans partners i Haiti och Sydafrika som berättar hur klimatkrisen påverkar människor som lever i fattiga bostadsområden med svag infrastruktur. Vi kommer också diskutera vilken inverkan olika faktorer som kön, ålder, etnicitet och funktionsvariationer har när extrema väderhändelser eller naturkatastrofer inträffar, säger Margareta Koltai, rådgivare inom hållbar försörjning på Act Svenska kyrkan.

I flera av era programpunkter lyfts frågan om markrättigheter och hur lokalbefolkning påverkas när stat eller storföretag vill utvinna naturtillgångar eller bruka mark. Kan ni berätta mer om varför detta är en så viktig fråga?

– Vi vet att internationell handel och produktion kan bidra till jobb och ekonomiska möjligheter, men vi vet också att många människor i produktionskedjan arbetar under mycket svåra och osäkra förhållanden. Barnarbete, tvångsflyttningar och vattenföroreningar är exempel på allvarliga problem. Värst är det i länder med utbredd fattigdom och svaga rättssystem. Att det dessutom kan vara livsfarligt att kräva sina mänskliga rättigheter gör frågorna extra viktiga för oss att lyfta och arbeta med, säger Aron Lindblom, regional policyrådgivare på Act Svenska kyrkan.

Välkommen till seminarierna:

 Where you live and who you are determines climate crisis effect

Time: Monday April 19th, 14:30 - 15:30

 The mining industry and human rights - a compatible match?

Time: Tuesday April 20th, 15:30 - 16:00

 Juveler och konflikt. Om företagsansvar och jadegruvor i Myanmar

Tid: Onsdag 21 april, 11:00 - 11:30

Mänskliga rättigheter är universella, sägs det.

Men riktigt så enkel är inte verkligheten. Vi vet att förutsättningarna att utkräva sina mänskliga rättigheter varierar stort beroende var i världen och som vem du föds.

Välkommen till Svenska kyrkan och Act Svenska kyrkans samtal på MR-dagarna!

MÅNDAG 19 APRIL

MINI-SEMINARIUM

Vilken framtid har funktionshindersfrågor där du bor?

[LÄS MER](#)

Tid: 13:00–13:30

Arrangör: Svenska kyrkan, nationell nivå

SEMINARIUM

Where you live and who you are determines climate crisis effect

[LÄS MER](#)

Tid: 14:30–15:30

Arrangör: Act Svenska kyrkan

TISDAG 20 APRIL

MINI-SEMINARIUM

Osynlighetens dilemma – om kvinnors dubbla osynlighet i segregerade bostadsområden

[LÄS MER](#)

Tid: 11:00–11:30

Arrangör: Svenska kyrkan, Uppsala stift och Kvinnor i Svenska kyrkan, Uppsala

SEMINARIUM

Var ligger centrum och periferin – gäller samma rättigheter där?

[LÄS MER](#)

Tid: 12:30–13:30

Arrangör: Svenska kyrkan, Uppsala stift

SEMINARIUM

Rural and Indigenous Women rights – improved by peace agreement?

[LÄS MER](#)

Tid: 14:00–15:00

Arrangör: MR-Fonden, Act Svenska Kyrkan, Diakonia och Colombia-gruppen

MINI-SEMINARIUM

The mining industry and human rights – a compatible match?

[LÄS MER](#)

Tid: 15:30–16:00

Arrangör: Act Svenska kyrkan och Benchmark Foundation

ONSDAG 21 APRIL

SEMINARIUM

Ett värdigt flyktingmottagande – en fråga om var du bor?

[LÄS MER](#)

Tid: 09:00–10:00

Arrangör: Svenska kyrkan, nationell nivå

MINI-SEMINARIUM

Juveler och konflikt – om företagsansvar i Myanmars jadegruvor

[LÄS MER](#)

Tid: 11:00–11:30

Arrangör: Act Svenska kyrkan

Mänskliga Rättigheter och Covid 19

Den inverkan Covid-19 har haft på förverkligandet av de mänskliga rättigheterna kan knappast överdrivas. Skillnader mellan enskildas möjligheter att åtnjuta sina rättigheter har förstärkts. Ojämligheter inom och mellan samhällen har blottlagts.

Hantering av pandemin har i sig inneburit ett stort antal inskränkningar av de mänskliga rättigheterna. Vissa, som tillfälliga begränsningar i mötes- och rörelsefriheten, har varit nödvändiga. Andra, i form av exempelvis omfattande övervakning, begränsningar i yttrandefriheten och polisbrutalitet, är helt oacceptabla. De stora utmaningarna kvarstår sannolikt till efter pandemin. Kommer inskränkningarna då att hävas raskt? Eller blir det som med flertalet av de krisåtgärder som infördes efter attackerna den 11 september 2001 - något vi får leva med, det »nya normala«?

I kölvattnet av pandemin syns också en kraftig tillbakagång för sociala och ekonomiska rättigheter. De som drabbas hårdast av en kris är, som alltid, de som redan är mest sårbara. Tydliga tecken finns exempelvis på att fattigdomen i världen ökar, att kvinnor och barn farit och far illa under perioder av nedstängning, och att färre kunnat och kan utöva sin rätt till utbildning.

Mänskliga Rättighetsdagarnas program innehåller ett stort antal programpunkter som direkt och indirekt berör dessa frågor.

ETT URVAL UR PROGRAMMET:

När hemmet är barnets mest skadliga plats

Tid: Tisdag, 12:30 - 13:30

Arrangör: Enskilda Högskolan Stockholm/Högskolan för Mänskliga Rättigheter, Studieförbundet Bilda

»Stanna hemma!« - Vilket hem? Corona och bostadsbristen

Tid: Tisdag, 15:30 - 16:30

Arrangör: Hyresgästföreningen riksförbundet

Coronas socioekonomiska effekter - en fråga om hur vi bor?

Tid: Onsdag, 09:00 - 10:00

Arrangör: Botkyrka kommun, Mångkulturellt centrum och föreningen LUCS

Hur skyddar vi barn och unga på nätet?

Tid: Onsdag 09:30 - 10:00

Arrangör: Stiftelsen Friends

Mänskliga rättigheter i coronakrisens spår

Tid: Onsdag 12:30 - 13:30

Arrangör: Länsstyrelserna

Har du makt över ditt liv? En fråga om var och hur du bor.

Tid: Onsdag, 14:00 - 15:00

Arrangör: STIL och Independent Living Institute

Krigshärdar, flyktingläger och kåkstäder - svårt att sätta sig i karantän om man inte har tak över huvudet?

Tid: Onsdag, 14:00 - 15:00

Arrangör: UNICEF Sverige

När pandemin slår mot de redan utsatta

Tid: Onsdag, 15:30 - 16:30

Arrangör: Ibn Rushd studieförbund

Human rights and housing - perspectives from Eastern Europe

Tid: Tuesday, 09:00 - 10:00

Organizer: ForumCiv, Fryshuset, RFSL, Nordic Ukraine Forum, Utrikespolitiska förbundet

Gaza - occupation, blockade, Covid and human rights

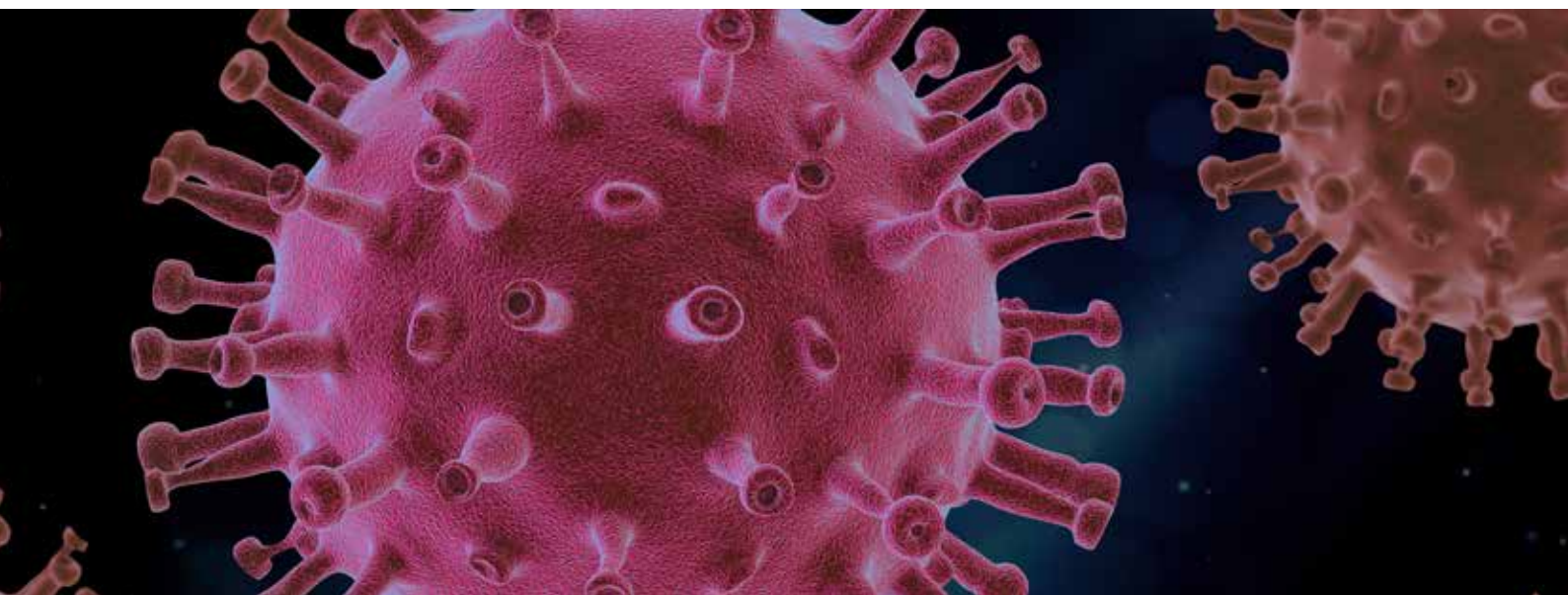
Tid: Tuesday, 12:30 - 13:30

Organizer: Diakonia

Pandemics, disasters and human rights

Tid: Tuesday, 15:30 - 16:30

Organizer: Gothenburg University

Alla har rätt till ett tryggt hem utan våld

Varje dag utsätts kvinnor, tjejer och barn för mäns våld i hemmet. Roks pratar i sin programpunkt dels om betydelsen boendet har för att kvinnor, tjejer och barn ska kunna lämna en våldsam man, men också om svårigheter som de möts av i samhället.

www.rokstjejjourer.se www.roks.se

Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, är en feministisk, partipolitiskt och religiöst obunden organisation som funnits sedan 1984. Vi organiserar kvinnojourer och tjejjourer över hela Sverige och har som uppgift att tillvarata jourernas gemensamma intressen och stötta dem i deras viktiga arbete. Roks har även ett opinionsbildande syfte och arbetar utåtriktat med att synliggöra den verklighet som våra jourer möter

»Rätten till bostad är en fråga som Amnesty har arbetat länge med«

I början av förra året välkomnades Amnesty Sverige som ny medlem av MR-dagarnas arrangörsgrupp. Anna Johansson, avdelningschef för opinion och påverkan, berättar om varför organisationen har valt att vara med.

– Amnesty Sverige vill bidra till att öka kunskapen om mänskliga rättigheter i Sverige. Vi tror också att det är viktigt att involvera många människor i ett levande samtal om vad mänskliga rättigheter innebär och vad som händer när människors rättigheter inte tillgodoses. Därför har vi välkomnat möjligheten att få vara med och arrangera och påverka utformningen av Mänskliga Rättighetsdagarna.

Vilka perspektiv hoppas ni att Amnesty kan bidra med i gruppen?

– Amnesty Sverige har bred kompetens och erfarenhet inom rättighetsfrågor och bidrar också med ett stort internationellt nätverk, eftersom vi finns representerade i över 70 länder. Dessutom finns vi på en rad platser i Sverige och kan därmed bidra med lokalt engagemang för mänskliga rättigheter på de platser där Mänskliga Rättighetsdagarna genomförs.

Årets tema är »Mänskliga Rättigheter - en fråga om var du bor?«. På vilket sätt knyter det an till Amnestys arbete?

– Rätten till bostad är en fråga som Amnesty har arbetat länge med, inte minst internationellt. Sedan några år tillbaka arbetar Amnesty Sverige med frågan om utsatta EU-medborgares rättigheter, där vi uppmärksammar gruppens rätt till boende och tak över huvudet i Sverige.

Vilka är era förhoppningar på årets MR-dagar?

– Vi ser verkligen fram emot årets MR-dagar i Uppsala! Vi skulle gärna se att årets MR-dagar kan bidra till ett rättighetsbaserat samtal som involverar både beslutsfattare och en intresserad allmänhet. Vi skulle också gärna se en utökad möjlighet för människor vars rättigheter kränks eller åsidosätts att vara med och skildra utmaningar och bidra med lösningar. Dessutom vill vi gärna bidra till att skapa förutsättningar för samverkan med organisationer som engagerar sig för mänskliga rättigheter i Sverige och internationellt.

Amnestys seminarier på MR-dagarna:

 Geografiskt lotteri? Om sexualbrottsutsattas

tillgång till vård

Tid: Tisdag 20 april, 12:30 - 13:30

 Hur formas en människa av att växa upp

i en »no-go-zone«?

Tid: Onsdag 21 april, 11:00 - 11:30

 Hemlöshet: Vem får plats och vem inte i den moderna staden?

Tid: Onsdag 21 april, 12:30 - 13:30

Mänskliga Rättighetsdagarna i Göteborg

Parallellt med arrangemanget i Uppsala pågår förberedelserna inför MR-dagarna på Svenska Mässan i Göteborg 6-7 december 2021. Temat kommer vara Demokrati och mänskliga rättigheter. Mer info finns [här](#)

Om mänskliga rättighetsdagarnas arrangörsgrupp:

MR-dagarna är ett civilsamhällesdrivet forum med elva organisationer i sin arrangörsgrupp, där Föreningen Ordfront är ekonomisk och juridisk huvudman. Arrangörsgruppen tar övergripande inriktningsbeslut för forumet och beslutar bland annat om tema, program, talare att bjuda in och värdstad. De organisationer som ingår i arrangörsgruppen är: Föreningen Ordfront, Bris, DemokratiAkademin, Diakonia, Fonden för mänskliga rättigheter, Friends, Ibn Rushd studieförbund, Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet, Sensus studieförbund, Svenska kyrkan och Amnesty Sverige.

Ta del av våra programpunkter!

**Stökig förort och avfolkad landsbygd
– styr media vår identitet?**

Måndag 19 april, 14:30–15:30

**Max 4 lax – coliving för
äldre ensamstående kvinnor**

Tisdag 20 april, 12:30–13:30

**Diskriminering av romer
på bostadsmarknaden**

Onsdag 21 april, 10:30–11:30

Agera lokalt – gör skillnad globalt

(Fairtrade City i Uppsala – ett samarbete mellan
kommunen, näringslivet och civilsamhället)

Onsdag 21 april, 12:30–13:00

**Att starta på nytt – om Uppsala som fristad
för förföljda författare och konstnärer**

Onsdag 21 april, 13:00–13:30

**Stadens språkliga landskap
– med namnbruket i fokus**

Onsdag 21 april, 14:30–15:00

Frihet Trygghet Jämlikhet

**Personlig assistans
är en mänsklig rättighet**

STIL

Personlig assistans och politisk påverkan

Independent
Living Institute
independentliving.org

Stärk rättighetsperspektivet inom din verksamhet!

Under Mänskliga Rättighetsdagarna finns det ett stort antal seminarier som riktar sig specifikt till dig som är tjänsteperson inom offentlig sektor, nedan har vi samlat några programtips. Du kommer att ha möjligheten att chatta live med föreläsare och utställare, nätverka samt ta del av både live- och förinspelat material. En unik möjlighet till fortbildning och kompetensutveckling helt enkelt. Alla seminarier finns dessutom tillgängliga tre månader efter forumet så om du har svårt att välja finns också möjlighet att ta del av materialet i efterhand.

Programtips för dig som är tjänsteperson i kommun, region eller stat.

Kan insatser mot segregation leda till diskriminering?

Tid: Måndag 19 april 13:00 - 14:00

Arrangör(er): Diskrimineringsombudsmannen

Är en social bostadspolitik vägen till allas rätt till bostad?

Tid: Måndag 19 april 16:00 - 17:00

Arrangör(er): Delmos och Mänskliga Rättighetsdagarna

Hur kan kommuner och regioner stärka nationella minoriteter?

Tid: Tisdag 20 april 09:00 - 10:00

Arrangör(er): Sveriges Kommuner och Regioner

Hur påverkar regionala skillnader barnets rättigheter?

Tid: Tisdag 20 april 10:30 - 11:30

Arrangör(er): Bris

När hemmet är barnets mest skadliga plats

Tid: Tisdag 20 april 12:30 - 13:30

Arrangör(er): Enskilda Högskolan Stockholm/Högskolan för Mänskliga Rättigheter, Studieförbundet Bilda

Hur ser den socioekonomiska segregationen ut?

Tid: Tisdag 20 april 14:00 - 15:00

Arrangör(er): DELMOS - Delegationen mot segregation

Vräkta barnfamiljer och strukturell hemlöshet - vad gör vi?

Tid: Onsdag 21 april 09:00 - 10:00

Arrangör(er): Länsstyrelsen Uppsala län

Diskriminering av romer på bostadsmarknaden

Tid: Onsdag 21 april 10:30 - 11:30

Arrangör(er): Uppsala kommun, Länsstyrelsen Uppsala län och Boverket

Bostad sist? Om bosättningslagen och nyanländas boendesituation

Tid: Onsdag 21 april 12:30 - 13:30

Arrangör(er): Länsstyrelsen i Stockholms län

Mänskliga rättigheter i coronakrisens spår

Tid: Onsdag 21 april 12:30 - 13:30

Arrangör(er): Länsstyrelserna

Hallå där...

Cecilia Ramqvist, handläggare på Sveriges kommuner och regioner.

Temat för MR-dagarna i Uppsala är »Mänskliga rättigheter, en fråga om var du bor?«. Mänskliga rättigheter gäller alla människor överallt - ska det spela någon roll var i Sverige en bor?

– Självklart ska alla ha lika tillgång till sina mänskliga rättigheter oavsett bostadsort. Här har kommuner och regioner ett stort ansvar, men också möjlighet att påverka människors tillgång till sina rättigheter. Tillsammans ansvarar kommuner och regioner för en stor del av välfärden som påverkar vår vardag. De har ansvaret för skola, vård, kultur, omsorg om våra barn och äldre, samhällsplanering, men också exempelvis lokal demokrati och möjligheten att vara delaktig i de processer som påverkar vår närmiljö allra mest.

Det är också viktigt att påpeka att landets 290 kommuner är olika. Befolkningsstorleken varierar från Stockholm med nära en miljon invånare till Bjurholm med knappa 2 500. Variationerna är också stora för befolkningens sammansättning och de lokala utmaningarna. Alla kommuner har ändå samma uppdrag och ansvar – att utforma en god välfärd och ett starkt lokalsamhälle. Det handlar i allra högsta grad om att säkerställa likvärdig tillgång till mänskliga rättigheter över hela landet. Kommunernas självstyre innebär utrymme för anpassning till lokala förutsättningar.

Ni har ett seminarium som heter »Lokala samhällskontrakt för rättigheter och skyldigheter« Vad innebär det?

– På seminariet berättar vi om ett gemensamt arbete tillsammans med tre kommuner som utforskar vad ett nytt samhällskontrakt kopplat till territoriet kan innebära. Grunden är de mänskliga rättigheterna och en central fråga är hur vi lever tillsammans i en föränderlig värld. Vilka rättigheter och skyldigheter har vi gentemot varandra? Inspirationen kommer ifrån Montréal, Luton och Mannheim som på olika sätt har samverkat med medborgare, civilsamhälle, lokalt näringsliv, akademi och andra aktuella aktörer för att tillsammans identifiera utmaningar och finna lösningar i lokalsamhället.

Barnhälsovården och lokalsamhället - vad gör vi tillsammans?

Tid: Måndag 19 april, 13:00 - 14:00

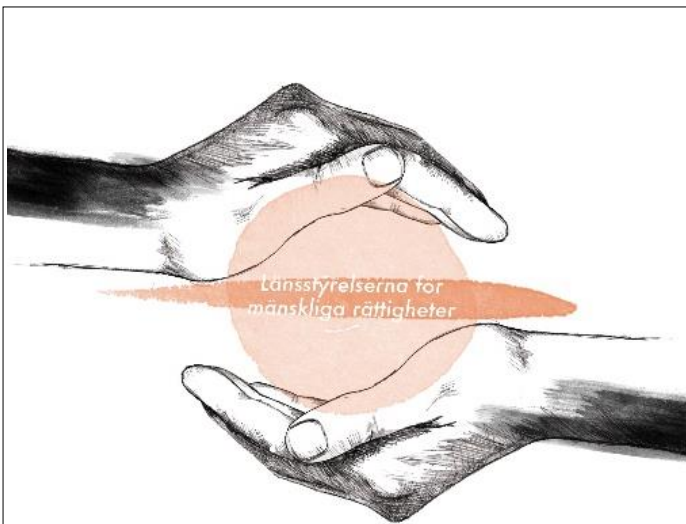
Hur kan kommuner och regioner stärka nationella minoriteter?

Tid: Tisdag 20 april, 09:00 - 10:00

Lokala samhällskontrakt för rättigheter och skyldigheter

Tid: Onsdag 21 april, 10:30 - 11:30

LÄNSSTYRELSENA PÅ MR-DAGARNA

Välkommen till länsstyrelsernas seminarium *Mänskliga rättigheter i coronakrisens spår*, ett samtal om den regionala och lokala krishanteringen under coronapandemin och dess olika konsekvenser för de mänskliga rättigheterna.

Onsdag 21 april kl. 12.30-13.30

Andra seminarier där länsstyrelser deltar:

Vräkta barnfamiljer och strukturell hemlöshet – vad gör vi?

Onsdag kl. 09.00-10.00

Diskriminering av romer på bostadsmarknaden

Onsdag kl. 10.30-11.30

Bostad sist? Om bosättningslagen och nyanländas boendesituation

Onsdag kl. 12.30-13.30

Länsstyrelserna

»*Samhället har skyldigheter att reparera och återställa fullvärdiga förhållanden, när detta är möjligt.*«

Hallå där...

Tobias Rahm, nationell samordnare för länsstyrelsernas gemensamma utvecklingsuppdrag för mänskliga rättigheter!

Hur arbetar Länsstyrelserna med mänskliga rättigheter?

- På många sätt. Ett viktigt mål är att chefer och handläggare ska märka när rättighetsfrågor dyker upp i deras ansvarsområde. Vi arbetar för att nå det genom utbildning, coaching och andra övningar. Lika viktigt är ju att den som upptäckt ett rättighetsproblem också vet hur frågan ska hanteras eller var det finns hjälp för att snabbt komma vidare. Där spelar länsstyrelsernas egna MR-specialister en avgörande roll. De hjälper länsstyrelserna att komma framåt i frågorna på olika sätt. Vi har också arbetat fram gemensamma metodstöd om rättighetsbaserade arbetssätt och olika lägesbilder om konventionsefterlevnad. I de flesta länen finns det numera också nätverk av sakkunniga i olika MR-frågor på kommuner, regionen och andra myndigheter. Det de inte kan hantera regionalt med egna resurser rådfrågas istället specialistmyndigheter och andra nyckelaktörer om.

Länsstyrelserna är de högsta civila beredskapsmyndigheterna i respektive län. I ert seminarium på MR-dagarna i april 2021 kommer ni att berätta vad ni har uppmärksammat när det gäller efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna i en pandemi. Kan ge oss exempel på vad ni har sett?

- Länsstyrelserna har sammanställt information från i huvudsak kommunerna och regionen till regionala lägesbilder om pandemin och rapporterat om detta till regering och centrala myndigheter. Dessa lägesbilder vittnar om krisens successiva påverkan på de mänskliga rättigheterna. I de flesta länen har denna påverkan bedömts som betydande, vilket motiveras med begränsningarna och de försämrade villkoren för bland annat föreningsfrihet, manifestationsfrihet, skolgång och arbetsvillkor på flera håll. Vad vi vill lyfta i seminariet är hur den uppkomna skadan kan hanteras i nästa steg. Grundlagen och alla konventionstexter som jag känner till utgår från att medlemsstaterna prioriterar respekten för liv och grundläggande hälsa, inklusive om det nödvändiggör ingrepp i andra åtaganden. Men de är lika tydliga med att samhället har skyldigheter att reparera och återställa fullvärdiga förhållanden, när detta är möjligt. Under seminariet kommer vi att lyfta fram exempel på länsstyrelsernas roll i det arbetet.

Mänskliga rättigheter i coronakrisens spår

Tid: Onsdag 21 april, 12:30 - 13:30

Våra ambassadörer kan bokas för olika uppdrag, exempelvis föreläsningar, paneldebatter, medverkan vid utbildningar och personaldagar, diskussioner kring psykisk ohälsa etc.

Berättelser som kan rädda liv

Bristande kunskap om psykisk ohälsa gör att många blir diskriminerade och orättvist behandlade. Barn och ungdomar kan få svårigheter med sin skolgång och i kamratlivet. Vuxna kan bli isolerade och uppleva problem med exempelvis sin bostadssituation och etableringen på arbetsmarknaden. Personer med psykisk ohälsa riskerar att dö i förtid av vanliga sjukdomar som hjärtinfarkt och stroke, vilket kan tyda på bristande kunskap inom vården. Att känna sig utsatt kan också göra att man drar sig för att söka hjälp och ofta själv isolerar sig.

Riksförbundet Hjärnkoll arbetar för att öka kunskap och minska stigma kring psykisk ohälsa i Sverige. Vi gör det genom våra ca 350 ambassadörer, som alla har erfarenhet av psykisk ohälsa, antingen självupplevd eller som anhörig. De har en unik kunskap att delge dig, var du än befinner dig i livet och var du än bor. I Uppsala län finns en av Riksförbundet Hjärnkolls 15 regionala föreningar och 35 av våra ambassadörer. Deras berättelser bidrar till förbättrade attityder till personer med psykisk ohälsa. Berättelser som minskar diskriminering och stigmatisering. Berättelser som kan rädda liv.

(H)JÄRNKOLL
Uppsala län

(H)JÄRNKOLL
Psykiska olikheter – lika rättigheter

Vill du veta mer? Besök [uppsala.hjarnkoll.se](http:// uppsala.hjarnkoll.se) för att ta del av vårt regionala arbete och [www.hjarnkoll.se](http:// www.hjarnkoll.se) för information om hela organisationens arbete.

Besök Nordens största forum för Mänskliga Rättigheter med din gymnasieklass!

I år kan du och din skolklass besöka MR-dagarna direkt i klassrummet den 19-21 april. Låt dina elever inspireras och engageras i årets tema *Mänskliga Rättigheter – en fråga om var du bor?* På de digitala MR-dagarna har du och dina elever möjligheten att ställa frågor direkt till talare som sänder live, besöka det digitala utställartorget, förvärva ny kunskap om mänskliga rättigheter och uppmuntra till viktiga och lärorika diskussioner i klassrummet. Ni får ut mer av ert besök om klassen är förberedd inför forumet – kontakta oss om ni vill ha tips!

Om klassrumsundervisning inte är möjligt den 19-21 april så kan varje elev få en egen inlogg och på så vis besöka MR-dagarna från hemmet.

Fri entré för skolklasser!

För att nå ut till fler erbjuder vi fri entré för gymnasieklasser till MR-dagarna i Uppsalas digitala program. Ni kan delta på två olika sätt; antingen kan du som lärare få en inloggning för gemensam visning i klassrummet, alternativt så kan varje elev få en egen inloggning för att på så vis själv kunna logga in i vår digitala plattform, ta del seminarier, interagera med utställare m.m. Då krävs dock att varje elev registreras med namn och e-post. För mer information om hur du gör för att ta del av detta erbjudande kontakta info@mrdagarna.se

Här har vi samlat några tips på intressanta program-punkter för dig och din klass, välkomna den 19-21 april!

Tips till gymnasieklasser:

Samiska marker och geografisk diskriminering

Tid: Måndag 19 april 13:00 - 14:00
Arrangör(er): Vårdduo-Centrum för samisk forskning, Umeå universitet och Göteborg universitet

Skoldrömmar - kvinnors rättigheter i Guatemala

Tid: Måndag 19 april 14:30 - 15:00
Arrangör(er): MENTORA

Ett krympande civilsamhälle i pandemins skugga

Tid: Måndag 19 april 14:30 - 15:30
Arrangör(er): Latinamerikagrupperna

Body Rights 2030 - en sexigare global, hållbar utveckling

Tid: Tisdag 20 april 10:00 - 10:30
Arrangör(er): RFSU

Trygghet och rättigheter - på ungas villkor!

Tid: Tisdag 20 april 10:30 - 11:30
Arrangör(er): Islamic Relief

Unga kvinnor motverkar konflikt och extremism

Tid: Onsdag 21 april 09:00 - 09:30
Arrangör(er): Operation 1325

Hur formas en människa av att växa upp i en »no-go-zone«?

Tid: Onsdag 21 april 11:00 - 11:30
Arrangör(er): Amnesty International Sverige

Hemlöshet: Vem får plats och vem inte i den moderna staden?

Tid: Onsdag 21 april 12:30 - 13:30
Arrangör(er): Amnesty International Sverige

Skapa handling - praktisk träning i att klimatprata

Tid: Onsdag 21 april 14:00 - 15:00
Arrangör(er): Vardagens civilkurage

I choose peace: youth stories from the Horn of Africa to Sweden

Time: Wednesday April 21 st 15:30 - 16:30
Organizer(s): Life & Peace Institute (LPI), The Swedish Development Forum (FUF), the National Council of Swedish Youth Organizations (LSU)

Per Anger-priset 2021

Regeringens internationella pris för mänskliga rättigheter och demokrati. Priset delas ut av Forum för levande historia.

Livesänd prisceremoni

Möt årets Per Anger-pristagare

Medverkar gör bl.a.

kultur- och demokratiminister

Amanda Lind

Konferencier: Marika Griehsel

[Onsdag 21 april kl. 15.30-16.30](#)

Pristagaren medverkar även i MR-dagarnas invigningsprogram

[Måndag 19 april kl. 10-12](#)

Foto: Kristian Pohl/Regeringskansliet

Seminarium: Om rasism och likvärdigt bemötande

Livesänt panelsamtal

Samtal med representanter från bl.a. Polisen, Försäkringskassan och Forum för levande historia.

[Tisdag 20 april kl. 16.30-17.30](#)

levandehistoria.se

**Forum
för levande
historia**

SCHEMA MÅNDAG

MINISEMINARIUM

Tid	Live from UKK	1	2	3	4	5	6
10:00-12:00	Invigning						
12:00-13:00	Lunch						
13:00-14:00	Demokrati och mänskliga rättigheter – en konflikt?	Kan insatser mot segregation leda till diskriminering?	Megastäder, mark och makt – och kampen för värdiga bostäder	Barnhälsovården och lokalsamhället – vad gör vi tillsammans?	Får vi också finnas här? Om religiösa minoriteters utsatthet	Samiska marker och geografisk diskriminering	
14:00-14:30	Paus						
14:30-15:30	Stökig förort och avfolkad landsbygd – styr media vår identitet?	Where you live and who you are determines climate crisis effect	För en rättvis, stabil och inkluderande bostadspolitik - men hur?	Intagnas rätt till frihet – utmaningar vid utslussning	Riktiga föräldrar? Olika behandling i juridik och praktik	Ett krympande civilsamhälle i pandemins skugga	Mångfald i kulturen – vilken roll spelar folkbildningen?
15:30-16:00	Paus						
16:00-17:00	Är en social bostadspolitik vägen till allas rätt till bostad?						

Tid	Lilla scenen	Globala scenen
10:00-12:00		
12:00-13:00		
13:00-13:30	Vilken framtid har funktionsrättsfrågor och etiska värden där du bor?	Avbrutna jordbruksprojekt – hur påverkas människor som bor där?
13:30-14:00		
14:00-14:30		
14:30-15:00	Min tur att berätta - barns röster om att leva med våld	Skoldrömmar – kvinnors rättigheter i Guatemala
15:00-15:30		
15:30-16:00		
16:00-16:30		
16:20-17:00		

Se vårt program online för senaste information!

För programändringar, uppdaterad information om vilka seminarier som teckenspråks- och skrivtolkas samt information om talare i programmet, klicka här:

[Mänskliga Rättighetsdagarnas program online](#)

 = Seminariet tolkas till teckenspråk

 = The seminar will be held in English

SCHEMA TISDAG

Tid	Live from UKK	1	2	3	4	5	6
09.00-10.00	The world post covid-19 - A poorer place 	Urfolkens roll i klimatkampen	Bostad - en mänsklig rättighet och statens ansvar	Hur kan kommuner och regioner stärka nationella minoriteter?	Skapa en trygg skola tillsammans med elever	Ett annat centrum - rätten till kultur i ett avlångt land	Human rights and housing - perspectives from Eastern Europe
10.00-10.30	Paus						
10.30-11.30	Trygghet och rättigheter - på ungas villkor! 	Våldsutsatta kvinnor i bostadskris	Hur påverkar regionala skillnader barnets rättigheter?	Allas rätt att delta i kulturlivet - i hela Uppsala län	Bostadsdiskriminering och romers utsatthet på bostadsmarknaden	Land rights - what is the responsibility of investors? 	Respekt för funktionsrätt?
11.30-12.30	Lunch						
12.30-13.30	The Inner Level: How more equal societies improve psychological well-being 	När hemmet är barnets mest skadliga plats	Gaza - occupation, blockade, Covid and human rights 	En värld där inget barn utsätts för mobbing. Det ska inte handla om var du bor	Var ligger centrum och periferin - gäller samma rättigheter där?	Max 4 lax - coliving för äldre ensamstående kvinnor	Geografiskt lotteri? Om sexualbrottsut-sattas tillgång till vård
13.30-14.00	Paus						
14.00-15.00	Diskriminering i skolan - en fråga om var du bor? 	Rehabilitering för torterade - en rättighet i praktiken?	Hur ser den socio-ekonomiska segregationen ut?	Rural and Indigenous Womens' rights - improved by peace agreement? 	Generationsöverskridande samtal om boende för unga	När MR-försvare drivs från sina hem	
15.00-15.30	Paus						
15.30-16.30	»Stanna hemma« - Vilket hem? Corona och bostadsbristen 	Mänskliga rättigheter och välfärd i det lokala	Working for feminist peace amidst conflict 	Ledarskap och inflytande bland kvinnor i trossamfund	Mobbingen i Sverige ökar - hur vänder vi utvecklingen?	Pandemics, disasters and human rights 	
16.30-17.30		Om rasism och likvärdigt bemötande					

MINISEMINARIUM

Tid	Lilla scenen	Globala scenen
9:00-9:30	Hur kan vi skapa delaktighet hos unga i områdesutveckling?	Vi och de andra - rättighet och möjlighet i Israel/Palestina
9:30-10:00	Tillgänglighet för alla, en mänsklig rättighet?	
10:00-10:30	Hat & hot tystar ungas röster	Body Rights 2030 - en sexigare global, hållbar utveckling
10:30-11:00	Mänskliga rättigheter och rasismens normalisering	
11:00-11:30	Osynlighetens dilemma - Om kvinnors dubbla osynlighet i segregerade bostadsområden	Humanium Metal - turning guns into peace
11:30-12:00		
12:00-12		
12:30-13:00	Tillgänglighet i vardagslivet	Vem betalar för omställningen till hållbarhet?
13:00-13:30	Hur kan din kommun förbjuda kärnvapen?	
13:30-14:00	Tillgänglighet i praktiken, måste det vara så svårt?	Demokrati på spel - Sveriges ordförandeskap i OSSE
14:00-14:30	Så förmedlar du bostäder utan att diskriminera	Supporting democracy in the wake of civil war
14:30-15:00	Migranter, asylsökande och paperslösa i Coronapandemin	
15:00-15:30	Regionerna sporrar företagens arbete med mänskliga rättigheter	Mördarrobotar - framtid eller fiktion?
15:30-16:00		The mining industry and human rights - a compatible match?

Se vårt program online för senaste information!

För programändringar, uppdaterad information om vilka seminarier som teckenspråks- och skrivtolkas samt information om talare i programmet, klicka här:

[Mänskliga Rättighetsdagarnas program online](#)

 = Seminariet tolkas till teckenspråk
 = The seminar will be held in English

SCHEMA ONSDAG

Tid	Live from UKK	1	2	3	4	5	6	7
09.00-10.00	Strukturell hemlöshet och barns rätt till bostad - regionalt perspektiv 	Coronas socioekonomiska effekter - en fråga om hur vi bor?	Livet i en LSS-bostad	How can regional efforts promote human rights, peace and security in the face of serious crises in the Americas? 	Hälsa som strategi i Uppsala län	Vad kan leda till diskriminering av bostadssökande?	Är mänskliga rättigheter är en självklarhet oavsett var du bor?	Ett värdigt flyktingmottagande - en fråga om var du bor?
10.00-10.30	Paus							
10.30-11.30	Kränker dina pensionspengar andras rättigheter? 	Rätten till bostad: Hemlöshet och sociala bostäder	Diskriminering av romer på bostadsmarknaden	Lokala samhällskontrakt för rättigheter och skyldigheter	Why we need a just transition - For a sustainable planet 	Meningsfull fritid för unga - i alla delar av Sverige	Hur kan vi bygga hållbara bostäder utifrån allas behov?	
11.30-12.30	Lunch							
12.30-13.30	Vad förhindrar förverkligandet av bostaden som rättighet? 	Bostad sist? Om bosättningslagen och nyanländas boendesituation	Mänskliga rättigheter i coronakrisens spår	This place has meaning: Heritage a method for change	Who is left behind? - Better data for inclusive development 	Hemlöshet: Vem får plats och vem inte i den moderna staden?		
13.30-14.00	Paus							
14.00-15.00	Vikten av trygga rum för att undkomma mäns och killars våld 	Krigshärdar, flyktingläger och kökstädersvårt att sätta sig i karantän om man inte har tak över huvudet?	En demokrati för alla?	Living under occupation - two perspectives from Western Sahara 	Har du makt över ditt liv? En fråga om var och hur du bor	Skapa handling - praktisk träning i att klimatprata	Mina ord, mina möjligheter - kultur som demokratiskt verktyg	
15.00-15.30	Paus							
15.30-16.30	Leilani Fakra and the Shift 	När pandemin slår mot de redan utsatta	Murar, vägspärrar, rivna hus - preventiv närvaro och hopp	I choose peace: youth stories from the Horn of Africa 	Ways to promote women's participation in political processes	 Hur påverkar familjehemspacering barnets rättigheter?	The Per Anger Prize 2021	
16.30-17.00	Avslutning 							

MINISEMINARIUM

Tid	Lilla scenen	Globala scenen
9:00-9:30		Unga kvinnor motverkar konflikt och extremism
9:30-10:00	Hur skyddar vi barn och unga på nätet?	
10:00-10:30	Orädd demokrati - en levande demokrati?	Ska platsen vi bor på ha rättigheter?
10:30-11:00	Möt oss där vi är - Kvinnornas Bildningshus i Huddinge	How to change society through strategic non-violence
11:00-11:30	Hur formas en människa av att växa upp i en "no-go-zone"?	Juveller och konflikt. Om företagsansvar och jadegruvor i Myanmar
11:30-12:00	Lunch	
12:00-12:30		
12:30-13:00	Representerad eller upplevd?	Agera lokalt - gör skillnad globalt. Ett samtal om Fairtrade.
13:00-13:30	Att starta på nytt	Sex, korruption och bistånd - hur bekämpar vi »sextortion«?
13:30-14:00	Ett verktyg för rapportering av människorättskränkningar 	How does climate change impact on gender equality?
14:00-14:30	Barns delaktighet i områdesutveckling	Varför måste vi kunna något om religion i utvecklingsarbete?
14:30-15:00	Stadens språkliga landskap - med namnbruket i fokus	
15:00-15:30	En stad för alla? Stadsutveckling för allas rätt till staden	The right to a nationality - the right to human rights
15:30-16:00		

Se vårt program online för senaste information!

För programändringar, uppdaterad information om vilka seminarier som teckenspråks- och skrivtolkas samt information om talare i programmet, klicka här:

[Mänskliga Rättighetsdagarnas program online](#)

 = Seminariet tolkas till teckenspråk

 = The seminar will be held in English

En bostadsmarknad fri från diskriminering

Kan insatser mot segregation leda till diskriminering?

När kan det uppstå problem? Vad måste bostadsbolag och hyresvärdar uppmärksamma i sitt arbete? Och vilka åtgärder leder egentligen till minskad segregation?

Tid: Måndag den 19 april, klockan 13.00-14.00

Så förmedlar du bostäder utan att diskriminera

Du som hyresvärd påverkar människors möjlighet till bostad. Ta del av vår nya digitala guide – ett verktyg som hjälper hyresvärdar att förmedla bostäder utan risk för diskriminering.

Tid: Tisdag den 20 april, klockan 14.00-14.30

Vad kan leda till diskriminering av bostadssökande?

Trots att det är förbjudet att diskriminera inom bostadsområdet förekommer diskriminering när hyresvärdar förmedlar bostäder. Vilka är problemen? Hur bör hyresvärdar agera?

Tid: Onsdag den 21 april, klockan 09.00-10.00

Titta gärna in i vår digitala monter!

Seminarierna tolkas till teckenspråk.

DO arbetar för ett samhälle fritt från diskriminering.

Diskrimineringsombudsmannen

Enskilda Högskolan Stockholm

Högskolan för mänskliga rättigheter
och demokrati

Välkommen till vårt seminarium på MR-dagarna!

När hemmet är barnets mest skadliga plats

Tisdag 20 april 12:30-13:30

Hemmet och familjen är den naturliga miljön för barn, men samtidigt kan det vara den skadligaste. Vi diskuterar frågan om den privata sfärens ställning till de mänskliga rättigheterna.

Medverkande: Kattis Ahlström, Elisabeth Dahlin, Pernilla Leviner, Rebecca Adami, Linde Lindkvist

Arrangörer: Enskilda Högskolan Stockholm, Studieförbundet Bilda

Enskilda Högskolan Stockholm erbjuder program och kurser med filosofiska, rättsliga, politiska och samhällsvetenskapliga perspektiv på mänskliga rättigheter och demokrati.

- Kandidatprogram
- Fristående kurser
- Masterprogram på engelska
- Uppdragsutbildning

News for autumn 2021!

The Master's Program in Human Rights and Democracy will be given in English.

Enskilda Högskolan
Stockholm

RELIGION ANDLIG
ANDLIG pluralism
KRISTOFOBI
präst
DEMOKRATISK
tolerans
SEKULÄRT CIVIL

Myndigheten
för stöd till
trossamfund

■ Måndag 19 april: Får vi också finnas här? Om religiösa minoriteters utsatthet

I utrikesdeklarationen 2020 slog utrikesminister Ann Linde fast att: "Alla människor har rätt att leva i trygghet oavsett var man bor". Samtidigt rapporteras återkommande om hot, hat och angrepp mot religiösa minoriteter i Europa och Sverige. Medverkande: Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) och Brottsförebyggande rådet (BRÅ). Kl. 13.00 - 14.00

■ Tisdag 20 april: Ledarskap och inflytande bland kvinnor i trossamfund

(I samarbete med Uppsala universitet) Religion och jämställdhet är ett tema som återkommer i mediala och politiska diskussioner – inte sällan med ett problemorienterat fokus. I dessa diskussioner är det sällan röster inifrån trossamfundet som hörs. I ett nytt forskningsprojekt utforskas hur religiöst aktiva kvinnor förstår sin delaktighet och sitt inflytande, både i sina trossamfund och i det svenska samhället. Medverkande: Myndigheten för stöd till trossamfund, Uppsala universitet och representanter för trossamfund. Kl. 15.30-16.30

På MR-dagarna hittar ni oss i **Ordfronts monter** där kan ni bland annat träffa personal från föreningen och magasinet, våra utbildare och gäster från programmet.

Här kan du också göra vårt MR-quiz och få tips från Schyssta pensioner om dina pensionspengar.

Kränker dina pensionspengar andras rättigheter?

Onsdag 21 april 10.30-11.30

The world post covid-19 - A poorer place

Tisdag 20 april 09.00-10.00

ORDFRONT

Ordfront – huvudman för Mänskliga Rättighetsdagarna

Ett helt digitalt forum – så här funkar det!

Under de digitala Mänskliga Rättighetsdagarna kommer du att kunna ta del av ett högaktuellt och intressant program. Du får möjligheten att träffa ett 70-tal utställare och nätverka med tusentals andra personer som jobbar med och intresserar sig för mänskliga rättigheter – men till skillnad från andra år så gör du det i år helt via din datorskärm. Smittsäkert och miljösamt!

När du har köpt din biljett till forumet (bokas via www.mrdagarna.se) så kommer du att kunna logga in i vår digitala plattform. Via en tydlig karta hittar du lätt till vår livesändning på Uppsala Konsert & Kongress, ett omfattande seminarieprogram samt ett utställartorg där du kan träffa över 70 olika utställare i deras digitala montrar.

Interaktivitet

När du registrerar din biljett får du ett personligt konto och inlogg i vår digitala plattform. När du sedan är inloggad, kan du interagera med programarrangörer, utställare och andra besökare på en rad olika sätt.

- **Program:** Varje seminarium har en egen chatt där du kan ställa frågor till de medverkande. Upplägget kan skilja sig lite åt mellan olika seminarier – kolla gärna i programmet hur möjligheten till interaktion ser ut för de seminarier som du vill ta del av.
- **Utställare:** Varje monter har en egen chattråd och det finns också möjlighet att skapa ett eget rum där du kan prata enskilt med en utställare via text eller videochatt.
- **Nätverkande:** Glöm inte bort att nätverka med de andra besökarna vid eventet! På översiktskartan hittar du en mingelyta där du kan välja att gå in i olika rum och prata med andra besökare utifrån olika intresseområden och teman. Eller varför inte testa vår mingelroulette och prata med någon som du kanske aldrig annars hade träffat!

För det program som sänds live från Uppsala Konsert & Kongress och kommer Josette Bushell-Mingo att vara konferencier och guida er genom dagarna. Josette är bl.a. skådespelare och regissör och har ett starkt engagemang för mänskliga rättigheter.

Åtta tips för ett lyckat digitalt deltagande!

INNAN MR-dagarna startar:

1. Gå in på MR-dagarnas digitala plattform ett par dagar innan forumet börjar och titta på **introfilmen**. Filmen ger en kort introduktion i hur vår digitala plattform funkar, vilka funktioner som finns och hur du hittar mellan dessa.
2. Logga sedan in och börja skapa **din personliga profil**. Lägg in så mycket information om dig själv som möjligt för att öka chanserna att skapa relevanta kontakter under konferensdagarna. Om du inte vill att din profil ska synas i vårt sociala nätverk så kan du välja bort det alternativet.
3. Läs igenom programmet innan forumet drar igång – det finns många olika seminarier att välja på! Du kan ta del av alla seminarier även i efterhand men om du vill interagera med de medverkande på något vis behöver du titta på seminariet på utsatt tid i schemat. De seminarier som du vill se lägger du enkelt in i ditt **personliga schema**.

UNDER MR-dagarna (19-21 april):

4. Äntligen dags! **Logga in** i den digitala plattformen och **ta del av de seminarier** som du har valt ut. Glöm inte att det personliga schemat behöver inte följas slaviskt, gå gärna på något seminarium som du kanske inte annars hade tänkt gå på – ibland är det oväntade det mest intressanta.
5. Börja och avsluta gärna dagen med vår **huvudsändning från UKK** för en gemensam upplevelse och för att påminnas om att vi är många som engagerar oss om än från olika platser.
6. Lägg in tid i ditt schema för att **ta del av vårt digitala utställartorg**. Här kan du träffa över 70 olika utställare som jobbar med mänskliga rättigheter i praktiken. Ett perfekt tillfälle för dig som är nyfiken på en viss verksamhet, för dig som student att hitta framtida utbildningar eller arbetsplatser, eller för dig som vill engagera dig att få inspiration (läs mer på utställaruppslaget sid 36-37)
7. Lägg också in tid i schemat för att **nätverka** – att få nya kontakter som kan ge nya nätverk och samarbeten är en av de viktigaste delarna av MR-dagarna men sker inte lika spontant vid ett digitalt arrangemang som vid ett fysiskt, så glöm inte bort att frigöra tid för detta. Ta en kopp kaffe med någon på vår mingelyta i pauserna mellan programmen!

EFTER MR-dagarna:

8. Hann du inte se allt som du ville? Ingen fara, allt material* ligger uppe i **tre månader** så det finns tid att titta på seminarier, ladda ner rapporter och titta i montrar även efter att forumet är över.

*Vissa seminarier/inslag i seminarier så som filmer eller musik kommer inte att finnas tillgängligt i efterhand av upphovsrättsliga skäl.

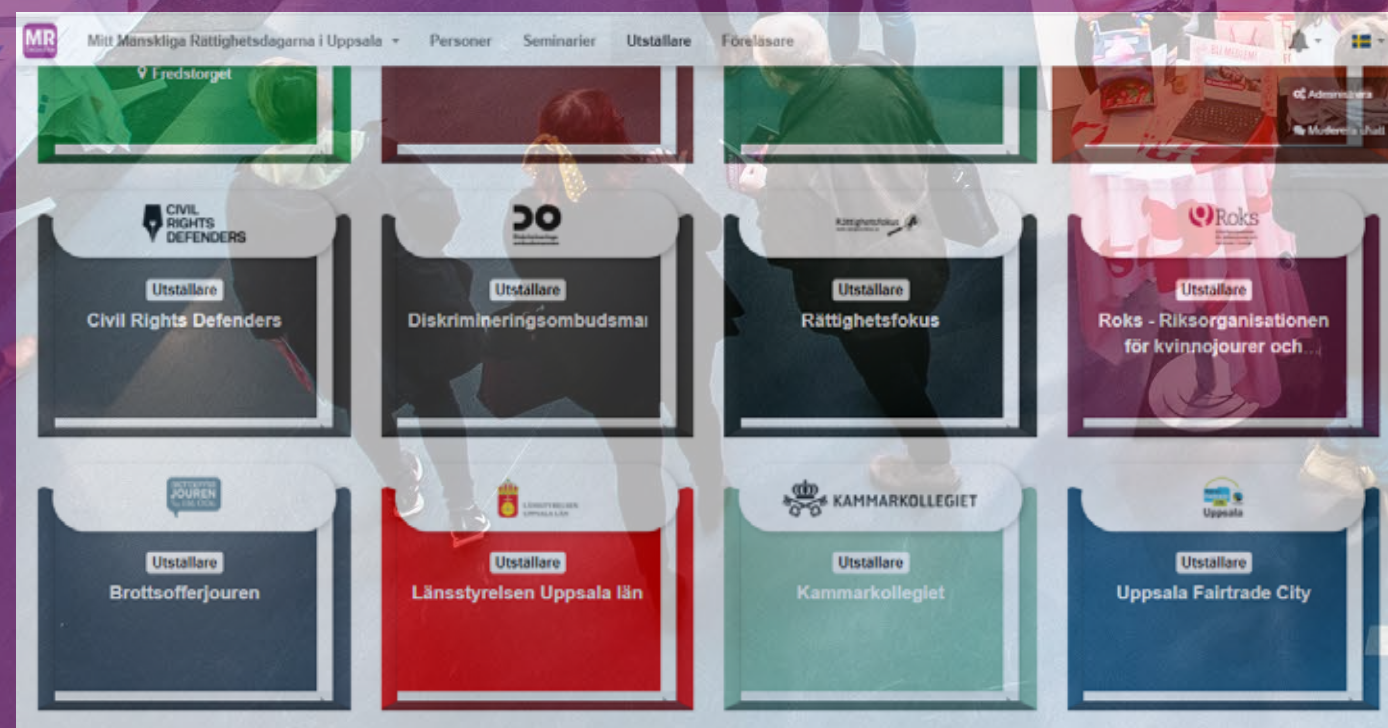

ETT HELT DIGITALT UTSTÄLLARTORG

På Mänskliga Rättighetsdagarnas digitala utställartorg kommer du att kunna besöka över 70 digitala monter där du kommer att kunna ta del av filmer, quiz, utbildningsmaterial, rapporter, med mera. Du kommer också att kunna chatta med utställarna via text och video, både enskilt och i grupp. Här kommer du att kunna inhämta ny kunskap i olika MR-frågor, lära dig nya metoder i rättighetsbaserat arbete och få inspiration oavsett om du jobbat med mänskliga rättigheter länge eller om du nyligen börjat engagera dig. Dessutom är det helt kostnadsfritt att besöka utställartorget!

för att ta dig till Mänskliga Rättighetsdagarnas digitala utställartorg

Observera att du måste registrera dig för att ta del av alla funktioner i vår digitala plattform.

FRI ENTRÉ

UTSTÄLLARE:

- Amnesty International Sverige
- Antidiskrimineringsbyrån Uppsala
- Barnombudet i Uppsala län
- Barnrättskonsulterna
- Bris
- Brottsofferjouren
- Brukarrevisionsbyrån i Uppsala län, BRIU
- Center mot hemlöshet, Göteborgs stad
- Centralasiengruppen
- Civil Rights Defenders
- Dalslands folkhögskola i Trollhättan
- Delegationen mot segregation (DELMOS)
- Diakonia
- Diskrimineringsombudsmannen
- Ekumeniska följeslagarprogrammet/Sveriges kristna råd
- Emmaus SStockholm
- Enskilda Högskolan Stockholm
- Fairtrade Sverige
- FIAN
- Fonden för mänskliga rättigheter
- FPES
- Fredens hus
- Fritidsförbundet - Riksförbundet för Barn och Unga med Funktionsvariationer
- Funktionsrätt Sverige
- Färnebo Folkhögskola
- Föreningen för Utvecklingsfrågor
- Föreningen Hjärnkoll Uppsala län
- Föreningen Ordfront
- Göteborgs Universitet
- Ibn Rushd Studieförbund
- Individuell Människohjälp (IM)
- Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet
- Islamic Relief
- Kammarkollegiet
- KFUM
- Kristna Fredsrörelsen
- Kvinna till Kvinna
- Lunds universitet
- Länsstyrelsen Uppsala län
- Länsstyrelserna
- Myndigheten för stöd till trossamfund
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF)
- Neuro Uppsala-Knivsta
- Olof Palmes Internationella Center
- Operation 1325
- OSSE-nätverket
- Polismyndigheten
- Region Uppsala
- Riksförbundet FUB
- Roks - Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige
- Rätt till Vård-initiativet
- Rättighetsfokus
- Sensus
- Stiftelsen Friends
- Stiftelsen Valjeviken
- STIL
- Studieförbundet Bilda
- Studieförbundet Vuxenskolan
- Svenska Esperantoförbundet
- Svenska kyrkan
- Sveriges antidiskrimineringsbyråer
- Sveriges Kommuner och Regioner
- Swedo- the swedish development aid organization
- UNHCR, Representation for Northern Europe
- Union to Union
- Unionen - Nätverket Schyst Resande
- Uppsala Conflict Data Program
- Uppsala Fairtrade City
- Uppsala FN-förening
- Uppsala Kommun
- Uppsala Stadsmission
- Uppsala universitet
- Utrikespolitiska föreningen i Uppsala
- Vardagens civilkurage

Foto: Thron-Ullberg
Alexandra Pascalidou

Foto: Certec
PeO Hedvall

Foto: Independent Living Institute
Jamie Bolling

Foto: Miguel Vargara
Dominika Polanska

Seminarium på MR-dagarna

Hur kan vi bygga hållbara bostäder - utifrån allas behov?

Onsdagen den 21 april kl 10:30 - 11:30

Välkommen till ett seminarium om hållbart bostadsbyggande, med utgångspunkt i principen om **universell utformning** och det viktigaste löftet i Agenda 2030 – att **ingen ska lämnas utanför**.

Universell utformning är ett centralt begrepp i funktionsrättskonventionen och ett tänkesätt där den mänskliga mångfalden tas med i kalkylen redan från början.

Inbjudna talare

Alexandra Pascalidou (moderator), journalist, programledare och författare

PeO Hedvall, docent och föreståndare för Certec, Lunds tekniska högskola

Jamie Bolling, verksamhetsledare, Independent Living Institute

Dominika Polanska, docent i sociologi, Södertörns högskola och Uppsala universitet

Arrangörer

Funktionsrätt Sveriges projekt **Rätt från början**
FN-förbundets projekt **Lika Unika Akademi**

Välkomna!

ARRANGÖRER: ORDFRONT

MÄNSKOR SOM FÖRÄNDRAR VÄRLDEN

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Svenska kyrkan

I SAMARBETE MED:

Myndigheten för stöd till trossamfund

INFORMATION

TID OCH PLATS

Mänskliga Rättighetsdagarna genomförs måndagen den 19 till onsdagen den 21 april. Konferensen hålls digitalt.

REGISTRERING

Du kan logga in och bekanta dig med plattformen så snart du har köpt en biljett. Möjligheten att ta del av program och interaktiva aktiviteter med mer öppnar dock först den 19 april.

PROGRAM

Måndag 19 april: 10:00-17:00
Tisdag 20 april: 09:00-17:30
Onsdag 21 april: 09:00-16:30

UTSTÄLLNING

De digitala montrarna bemannas följande tider:

Måndag 19 april: 10:00 - 17:00
Tisdag 20 april: 09:00 - 17:00
Onsdag 21 april: 09:00 - 17:00

ANMÄLAN & DELTAGARAVGIFTER

Köp din biljett på www.mrdagarna.se

PRISER DIGITALA BILJETTER:

Myndighet & företag 3 dagar: **1300 kr**
Ideella organisationer, privatpersoner & lärare 3 dagar: **450 kr**

Studenter, arbetslösa, pensionärer, ungdomar upp till 20 år 3 dagar: **145 kr**

Skolklasser (gymnasiet) - möjlighet till fribiljetter finns både för gruppvisningar samt enskilda registreringar av elever. Kontakta info@mrdagarna.se för att få veta mer.

FRITT INTRÄDE

Utställningar och miniseminarier kan du besöka kostnadsfritt under evenemangsdagarna den 19-21 april. Registrering sker från och med 08:00 den 19 april.

TILLGÄNGLIGHET

Konferensen genomförs på konferensplattformen InvitePeople. Här kan du läsa mer om hur plattformen är tillgänglig för just dig. [Läs här](#) Plattformen är under uppbyggnad och information kommer att publiceras löpande.

I vårt digitala program kan du se vilka seminarier som tolkas till svenskt teckenspråk samt vilka som skrivtolkas.

PRESS

Vill du rapportera från Mänskliga Rättighetsdagarna? Kontakta info@mrdagarna.se för digital ackreditering och vidare information.

HUVUDARRANGÖRER

Föreningen Ordfront, Bris, DemokratiAkademin, Diakonia, Fonden för mänskliga rättigheter, Friends, Ibn Rushd studieförbund, Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet, Sensus studieförbund, Svenska kyrkan och Amnesty Sverige

LOKALA VÄRDAR

Region Uppsala, Uppsala kommun och Uppsala universitet.

LOKAL ARRANGÖRSGRUPP

Amnesty, Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, Esmeralda, Ibn Rushd studieförbund, Lokal överenskommelse med föreningslivet (LÖK), Länsbildningsförbundet i Uppsala län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Region Uppsala, Samarbetsorganisationen för Invandrarföreningar i Uppsala (SIU), Sensus studieförbund, Svenska kyrkan Uppsala, Uppsala kommun och Uppsala universitet.

I SAMARBETE MED

Länsstyrelsen Uppsala, Hyresgästföreningen, Diskrimineringsombudsmannen, Myndigheten för stöd till trossamfund, Sveriges kommuner och regioner, Delegationen mot segregation

MED STÖD AV

Detta material är delvis finansierat av Sida genom Forum syd. Sida/Forum syd delar inte nödvändigtvis de åsikter som här framförs. Materialet har även erhållit finansiering från Folke Bernadotte Akademin och Regeringskansliet. Ansvaret för innehållet är programarrangörernas och Mänskliga Rättighetsdagarnas kansli.

ORGANISATION

Föreningen Ordfront är huvudman för Mänskliga Rättighetsdagarna och arbetsgivare för MR-dagarnas kansli. Föreningen Ordfront är ansvarig utgivare för denna produkt.

KONTAKT

www.mrdagarna.se
info@mrdagarna.se
08-12 15 00 52
072-050 42 52

Caroline Matsson, projektledare
caroline.matsson@mrdagarna.se
Malin Slätis, projektledare
malin.slatis@mrdagarna.se
Andréa Hamdan, kommunikatör
andrea.hamdan@mrdagarna.se
Micael Wennbom, projektkoordinator
micael.wennbom@mrdagarna.se
Pernilla Dure, formgivare
pernilla.dure@ordfront.se
Anna Wigenmark, Generalsekreterare
Föreningen Ordfront
anna.wigenmark@ordfront.se

OMSLAGSBILD

Pernilla Dure

MR
DAGARNA